

**ПЕРЕЛІК ІНСТРУКЦІЙ З ОХОРОНИ ПРАЦІ
НОВОСІЛЬСЬКОГО ЛІЦЕЮ ІМ.М.ЗАРИЦЬКОГО
СКОРИКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

- 1. Інструкція з охорони праці № 92 для кухаря.**
- 2. Інструкція з охорони праці №93 при вантажно-розвантажувальних роботах.**
- 3. Інструкція №94 з надання першої допомоги при нещасних випадках на харчоблоці (кухні).**
- 4. Інструкція з охорони праці №95 при роботі з водонагрівачем (електротитаном, бойлером).**
- 5. Інструкція з охорони праці № 96 При роботі з електром'ясорубкою.**
- 6. Інструкція з охорони праці №97 при роботі з овочерізкою.**
- 7. Інструкція №98 про заходи пожежної безпеки для приміщень кухні**
- 8. Інструкція з охорони праці №99 при використанні мультимедійного проектора**
- 9. Інструкція з охорони праці №100 при роботі з персональним комп'ютером**
- 10. Інструкція з охорони праці №101 в медичному кабінеті**
- 11. Інструкція з охорони праці №102 при роботі з тримером.**
- 12. Інструкція з охорони праці №103 при роботі з ручним електроінструментом.**
- 13. Інструкція з охорони праці №104 при роботі з газонокосаркою.**
- 14. Інструкція з охорони праці №105 при роботі з бензопилою**
- 15. Інструкція з охорони праці №106 для секретаря**

Міністерство освіти і науки України
Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради Тернопільської області

**Інструкція
з охорони праці №92**

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 92 ДЛЯ КУХАРЯ

Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради

*Наказ директора Новосільського ліцею
імені Мирона Зарицького
Скориківської сільської ради
від 22.01.2025 №11-агп*

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 92 ДЛЯ КУХАРЯ

1. Загальні вимоги охорони праці

1.1. До роботи кухарем освітнього закладу можуть бути допущені особи, не молодші 18 років, які ознайомилися з інструкцією з охорони праці для кухаря, мають середню професійну освіту, вступний та первинний інструктаж з охорони праці, перевірку знань по основній професії, пройшли медичний огляд, не мають протипоказань за станом здоров'я.

1.2. Кухар у своїй роботі зобов'язаний:

знати і виконувати свої посадові обов'язки, інструкції з охорони життя і здоров'я дітей, інструкції з охорони праці та пожежної безпеки;

отримати вступний і первинний інструктажі на робочому місці;

виконувати встановлені режими праці та відпочинку (згідно з графіком роботи);

дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку навчального закладу;

дотримуватися вимог і правил пожежної безпеки та електробезпеки на кухні (харчоблоку) освітнього закладу;

виконувати вимоги особистої гігієни, підтримувати чистоту на робочому місці.

1.3. Під час виконання роботи згідно з посадовими обов'язками на кухарі можуть впливати такі небезпечні та шкідливі виробничі фактори:

рухомі частини електромеханічного обладнання, підвищена температура поверхонь обладнання, котлів з їжею, кулінарних продуктів;

занадто низька температура поверхонь холодильного обладнання, напівфабрикатів;

занадто висока температура повітря робочої зони;

вологість повітря, яка перевищує норми;

підвищена напруга електромережі;

низький рівень освітлення в робочій зоні;

підвищений рівень інфрачервоної радіації;

гострі краї, задирки і нерівності поверхонь обладнання, інструменту, інвентарю;

шкідливі речовини у повітрі робочої зони;

фізичні, нервово-психічні перевантаження.

1.4. Кухар забезпечується наступним спецодягом: халат бавовняний, косинка або ковпак, фартух бавовняний і клейонковий.

1.5. В будівлі харчоблоку освітнього закладу повинна знаходитися медична аптечка з необхідним набором медикаментів і перев'язувальних засобів.

1.6. Кухар освітнього закладу повинен негайно повідомляти своєму безпосередньому керівнику про будь-які ситуації, які можуть загрожувати життю і здоров'ю людей; про кожний нещасний випадок на виробництві, про погіршення стану свого здоров'я, ознаках гострого захворювання.

1.7. Для попередження та запобігання розповсюдження шлунково-кишкових, паразитарних та інших захворювань кухар повинен знати і дотримуватися правил особистої гігієни:

- здавати верхній одяг та особисті речі в гардероб;

- не надягати ювелірні прикраси, годинники, коротко стригти нігті, не покривати їх лаком;

- ретельно мити руки з милом (із дезинфікуючим захистом) перед початком роботи, при переході від однієї операції до іншої, після кожної перерви в роботі, стикання із забрудненими предметами, а також після відвідування туалету, перед прийомом їжі та після закінчення роботи, змінювати спецодяг кожен день і (або) по мірі його забруднення;

- при отриманні порізів, подряпин обробити антисептичним розчином (йодом або зеленкою), накласти бинтову пов'язку чи лейкопластир;

- утримувати в порядку і чистоті робоче місце та обладнання;

- не залишати робоче місце без нагляду під час приготування страв.

1.8. Кухар, з метою дотримання вимог охорони праці, повинен:

- не торкатися до частин механізмів, обладнання кухні освітнього закладу, які знаходяться в русі;

- не доторкатися до струмоведучих частин, електричних дротів (навіть ізольованих), кабелів, клейм, патронів освітлення, пристроїв заземлення;

- не наступати на електропроводи, так як при недостатній або пошкодженій ізоляції може статися ураження електричним струмом;

- не залишати на робочому місці будь-які легкозаймисті рідини і матеріали;

- знати місця розташування первинних засобів пожежогасіння та вміти користуватися ними.

1.9. Особи, які порушили вимоги даної інструкції з охорони праці для кухаря, несуть відповідальність у порядку, встановленому законодавством.

2. Вимоги охорони праці перед початком роботи

2.1. Перед початком роботи кухарю слід обов'язково:

- одягтися у спецодяг, застібнути його на всі гудзики (зав'язати зав'язки), не допускаючи звисаючих кінців, волосся необхідно зібрати під головний убір (ковпак, шапочку, косинку).

- перевірити за допомогою зовнішнього огляду справність обладнання, засобів захисту;

звірити наявність та оцінити справність інструментів (ножі, обробні дошки), пристроїв, обладнання та інвентарю;

візуально оглянути приміщення і пристосування на предмет відсутності оголених звисаючих проводів;

перевірити наявність на місцях діелектричних килимків;

включити витяжну вентиляцію;

оцінити візуально стан підлоги (відсутність вибоїн, нерівностей, слизькості, відкритих трапів);

перевірити стійкість виробничого столу, стелажів, надійність кріплення обладнання до фундаментів і підставок;

перевірити достатність встановленого освітлення робочої зони;

оцінити надійність закриття всіх струмоведучих і пускових пристроїв, перевірити відсутність сторонніх предметів всередині і навколо використовуваного в роботі електрообладнання;

перевірити шляхом зовнішнього огляду, наявність і цілісність захисних поручнів, відсутність тріщин на поверхні секцій плит;

перевірити наявність і надійність заземлюючих з'єднань (відсутність обривів, міцність контактів);

не приступати до роботи при відсутності або сумніві в надійності виконаного заземлення;

перевірити наявність, справність, правильну установку і надійне кріплення огороження рухомих частин (зубчастих, ланцюгових передач, з'єднувальних муфт та ін.), нагрівальних поверхонь обладнання;

перевірити наявність і справність контрольно-вимірювальних приладів та приладів безпеки, регулювання та автоматики (наявність клейма або пломби, терміни таврування приладів, знаходження стрілки манометру на нульовій позначці, цілісність скла та ін.);

перевірити працездатність пускорегулювальної апаратури (пускатів, пакетних перемикачів, рубильників, штепсельних роз'ємів, кінцевих вимикачів тощо);

переконатися в наявності води у водопровідній мережі.

2.2. Не використовувати на одязі шпильки, голки, неприпустимо тримати в кишенях скляні та інші гострі предмети.

2.3. Обробні дошки, лопатки, полотна ножів слід утримувати чистими, гладкими без тріщин і задирок; рукоятки ножів – щільно насадженими.

2.4. Надійно встановити і закріпити пересувне (переносне) обладнання на виробничому столі, на підставці, на робочих місцях інших працівників.

2.5. Правильно встановити і надійно закріпити знімні деталі та механізми. Зручно і стійко розмістити запаси сировини та напівфабрикатів.

2.6. Перед включенням електроплити переконатися в наявності піддону під блоком конфорок і подового листа в камері жарочної шафи, який захищає туди, оцінити стан жарочної поверхні. Переконатися, що перемикач конфорок і жарочної шафи знаходяться в нульовому положенні.

2.7. Перед включенням електричного котла:

відкрити кришку котла і переконатися в чистоті варильної посудини, наявності встановленого фільтра в зливному отворі і відбивача на клапані кришки, а також рівень води в пароводяній сорочці по контрольному крану;

натисканням на рукоятку важеля провести «підрив» запобіжного клапана (зміщення його відносно сидла);

правильно виставити межі регулювання тиску в пароводяній сорочці котла електроконтактним манометром;

варильну посудину котла, яка не перекидається, заповнити так, щоб рівень рідини був на 10-15 см нижче верхнього краю;

після завантаження продуктів і заливання води у варильну посудину слід оцінити справну роботу клапана на кришці, повернувши його ручку два-три рази навколо осі;

відкрити повітряний кран запобіжного клапана, а за його відсутності – кран наповнювальної воронки, і тримати відкритим до моменту появи пари; після розігріву сорочки котла повітряний клапан слід закрити (кран воронки);

закрити кришку котла, затягнути в два прийоми накидні важелі герметизованої кришки спочатку до зіткнення з кришкою, потім до відмови в послідовності: передні, середні, задні.

2.8. Перед початком експлуатації електросковорідки:

перевірити зручність і легкість відкривання відкидної кришки, а також її фіксацію в будь-якому положенні;

переконатися в тому, що поверхня електричної сковороди чиста і не мокра, в іншому випадку слід обов'язково витерти насухо.

олію на поверхню сковороди слід обережно наливати при невеликій температурі розігріву – в іншому випадку, можливе її загоряння.

перевірити справність іншого обладнання.

2.9. Про всі виявлені несправності обладнання, інвентарю, електропроводки та інших неполадок слід негайно повідомити своєму безпосередньому керівнику і приступити до роботи тільки після їх усунення.

2.10. При експлуатації електричних, жарильних, пекарських шаф, ваг, м'ясорубки дотримуватися вимог безпеки, викладених у відповідних типових інструкціях з охорони праці.

2.11. Не допускається приступати до виконання роботи у разі поганого самопочуття або раптовій хворобі.

3. Вимоги з охорони праці під час роботи

3.1. Виконувати тільки ту роботу, з якої успішно пройдено навчання, не доручати виконання своєї роботи ненавченим або стороннім особам.

3.2. Устаткування, інструменти, пристосування використовувати тільки для тих робіт, для яких вони призначені.

3.3. Перед увімкненням електричних приладів необхідно стояти на діелектричному килимку.

3.4. Дотримуватися особливої обережності при роботі з ножем. Користуватися гострими ножами на маркувальних обробних дошках.

3.5. При роботі з м'ясорубкою проштовхувати м'ясо в м'ясорубку за допомогою спеціальних штовхачів.

3.6. Дотримуватися крайньої обережності при роботі з ручними тертками.

3.7. Бути обережними при роботі з гарячою їжею, користуватися прихватками, кришку відкривати на себе. Виконувати вимоги безпечного пересування в приміщенні та на території харчоблоку ЗЗСО, користуватися тільки встановленими проходами.

3.8. Підтримувати на робочому місці чистоту, своєчасно прибирати з підлоги випадково розсипані і розлиті продукти, жири, воду тощо.

3.9. Не захащувати проходи між обладнанням, столами, стелажми, штабелями, проходи до пультів управління, рубильників, шляхи евакуації та інші проходи порожньої тарою, інвентарем, зайвими запасами сировини та ін.

3.10. Використовувати в роботі засоби для захисту рук (прихватки), для захисту від зіткнення з гарячими поверхнями інвентарю та кухонного посуду (ручки наплитних котлів, листи).

3.11. Вентилі, крани на трубопроводах слід відкривати повільно, без ривків і великих зусиль. Неприпустимо застосовувати для цих цілей молотки, гайкові ключі та інші інструменти.

3.12. Застосовувати для розкриття тари спеціально призначений інструмент, не виконувати ці роботи випадковими предметами або несправними інструментами.

3.13. Переміщати ємність з гарячою їжею, наповнену не більш ніж на $\frac{3}{4}$ його об'єму, удвох з використанням сухих рушників. Кришка ємності при цьому повинна бути знята.

3.14. Застосовувати спеціальні інвентарні підставки при необхідності встановлення дек та інших ємностей, не допускається використовувати випадкові предмети і несправні підставки.

3.15. Переміщати продукти, сировину тільки у справній тарі, не перевантажувати її понад гранично допустимої маси брутто.

3.16. Не застосовувати для сидіння випадкові предмети і обладнання.

3.17. При виготовленні миючих і дезінфікуючих розчинів кухарю ЗЗСО:

застосовувати тільки дозволені органами охорони здоров'я миючі засоби і дезрозчини;

не допустимо перевищувати встановлені концентрацію і температуру миючих розчинів (вище 50 оС);

не допускати розпилення миючих засобів і дезрозчинів, попадання їх на шкіру і слизові оболонки.

3.18. При виконанні робіт з ножом кухарю освітнього закладу необхідно дотримуватися обережності, оберігаючи руки від можливих порізів. При перервах у роботі прибирати ножі в спеціально відведене місце, не переносити ніж гострим кінцем до себе.

Під час роботи з ножом кухарю ЗЗСО не дозволяється:

ходити і нахилитися з ножом у руках, переносити ніж, не вкладений у футляр (пенал);

використовувати ножі з неміцно закріпленими полотнами, рукоятками, що мають задирки, затупленими лезами;

перевіряти пальцями гостроту лез ножів та різальних кромок інструменту;

робити різкі рухи;

залишати ніж під час перерви в роботі в сировині, що обробляється, залишати ніж без уваги на столі або в іншому місці без футляра;

нарізати сировину і продукти на вазі;

переносити і передавати гострі та різучі інструменти вістрям уперед;

спиратися на мусат при правці ножа. Правити ніж об мусат необхідно осторонь від інших працівників.

при нарізці моноліту масла з допомогою струни не тягнути за бік руками.

3.19. З метою недопущення потрапляння шкідливих речовин у повітря виробничого приміщення харчоблоку навчального закладу, необхідно дотримуватися технологічних процесів приготування кулінарної продукції; операції з просіювання борошна, крохмалю та ін. проводити на спеціально пристосованих місцях.

3.20. Для запобігання несприятливого впливу інфрачервоного випромінювання кухарю ЗЗСО необхідно:

максимально заповнювати посудом робочу поверхню плит, вчасно вимикати секції або перемикаєти їх на меншу потужність;

не допускати включення газових конфорок на максимальну і середню потужність навантаження.

3.21. Уникати потрапляння рідини на нагріті конфорки електроплит, заповнювати наплитний посуд слід не більше ніж на 80% об'єму.

3.22. Неприпустимо перевищувати тиск і температуру в теплових апаратах вище межі, зазначеної в інструкціях з експлуатації.

3.23. Розташовуватися на безпечній відстані при відкриванні дверцят камери жарочної або пекарської шафи з метою захисту від опіків.

3.24. Ставити і знімати листи з напівфабрикатами виключно в рукавицях або за допомогою прихваток.

3.25. Встановлювати ємності і посуд на плиту, що має рівну поверхню, бортики і поручні огороження.

3.26. Викладати напівфабрикати на гарячі сковороди і листи рухом від себе, виконувати пересування посуду по поверхні плити обережно, без різких рухів, відкривати кришки наплитного посуду з гарячою їжею обережно, рухом на себе.

3.27. Кухарю ЗЗСО не допускається застосування каструль та іншого кухонного обладнання, що має будь-яку деформацію, неміцно закріплені ручки, тріщини, відколи.

3.28. Перед початком переміщення ємності з гарячою їжею слід переконатися у відсутності сторонніх предметів і слизькості підлоги на всьому шляху її транспортування; при необхідності - вимагати прибирання підлоги. Повідомляти про початок переміщення ємності всіх оточуючих. Неприпустимо заповнювати тару більше ніж на $\frac{3}{4}$ об'єму, притискати ємність з гарячою їжею до себе, тримати в руках ніж або інший небезпечний інструмент.

3.29. Знімати котел з плити слід без ривків, удвох, застосовуючи сухий рушник або рукавиці.

3.30. Кухарю ЗЗСО застосовувати в роботі спеціальні стійкі та міцні підставки для листів і ємностей.

3.31. Виконувати нарізку ріпчастої цибулі при включеній вентиляції.

3.32. В залежності від виду нарізання продукту користуватися різними ножами, які мають відповідне маркування.

3.33. При експлуатації електромеханічного обладнання кухарю ЗЗСО необхідно:

використовувати його лише для виконання тих робіт, які передбачені інструкцією з експлуатації;

перед початком завантаження слід переконатися, що приводний вал обертається в напрямку, вказаному стрілкою на корпусі обладнання;

включати за допомогою натискання кнопок «Пуск» і «Стоп», тільки сухими руками;

не припустимо торкатися до струмоведучих частин обладнання з оголеною або пошкодженою ізоляцією проводів;

слід дотримуватися норми завантаження обладнання;

видаляти залишки продуктів, очищати обладнання за допомогою дерев'яних лопаток, скребків тощо;

оглядати і усувати виявлену несправність обладнання можна тільки після повної зупинки всіх частин електрообладнання (кнопка «Стоп») та вивішування плаката «Не включати! Працюють люди!».

3.34. Категорично забороняється:

поправляти ремені, ланцюги приводу, знімати і встановлювати огороження під час роботи устаткування;

перевищувати рівень допустимих швидкостей;

витягати або проштовхувати руками застряглий продукт;

пересувати ввімкнене в електромережу нестандартне обладнання;

залишати без нагляду працююче обладнання, допускати до роботи на ньому сторонніх або ненавчених осіб;

складати на обладнанні інструмент, продукцію, тару.

3.35. В процесі роботи необхідно пам'ятати і дотримуватися вимог безпеки при роботі з обладнанням харчоблоку згідно інструкції з охорони праці кухаря освітнього закладу.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Вимкнути і надійно знеструмити електроплиту та інші електроприлади, обладнання за допомогою рубильника або пристрою, що його замінює і виключає можливість його випадкового пуску.

4.2. Неприпустимо кухарю освітнього закладу охолоджувати нагріту поверхню плити та іншого теплового обладнання водою.

4.3. Розібрати, очистити і помити обладнання: механічне – виключно після зупинки рухомих частин з інерційним ходом, теплове – тільки після

повного охолодження нагрітих поверхонь. Для прибирання сміття, відходів слід застосовувати щітки, совки та інші пристосування.

4.4. Вимкнути витяжну вентиляцію.

4.5. Ретельно очистити робочий стіл, вимити кухонний інвентар.

4.6. Зняти спецодяг, вимити руки з милом.

4.7. Вимкнути освітлення, закрити приміщення на ключ, ключ здати сторожу.

5. Вимоги охорони праці в аварійних ситуаціях

5.1. До аварії або нещасного випадку на харчоблоці ЗЗСО можуть привести наступні ситуації:

виконання роботи з порушенням вимог цієї інструкції з охорони праці;
несправність використовуваного у роботі устаткування, інструменту, пристосувань та інвентарю;

експлуатація обладнання, що не відповідає вимогам з охорони праці;
порушення вимог щодо охорони праці при експлуатації електрообладнання;

недотримання заходів пожежної безпеки.

5.2. В аварійній ситуації слід донести інформацію про небезпеку до всіх оточуючих. Повідомити безпосередньому керівнику про те, що трапилося і діяти згідно з планом ліквідації аварії.

5.3. Обов'язково зупиняти роботу будь-якого кухонного електрообладнання, вимкнувши рубильник в наступних ситуаціях:

наявності напруги на корпусі обладнання, кожусі пускорегулювальної апаратури;

при перериванні подачі електроенергії;

у разі займання обшивки електродвигуна і наявності запаху палаючої ізоляції, горілої гуми;

при появі незвичного шуму, вібрації;

у випадку несправності манометра варильного котла;

якщо манометр показує тиск більше 0,4 кг/с і запобіжний клапан не спрацьовує;

5.4. Якщо в процесі роботи відбулося забруднення робочого місця жирами або просипаними порошкоподібними речовинами (борошном, крохмалем тощо), кухонному робітнику освітнього закладу необхідно припинити роботу до видалення забруднюючих речовин.

5.5. Пролитий на підлогу жир необхідно видалити за допомогою дрантя або інших жиропоглинаючих матеріалів. Забруднене місце слід промити нагрітим (не більше 50 °С) розчином кальцинованої соди і витерти насухо. Використане ганчір'я повинно бути прибрано в металевий ящик зі щільною кришкою.

5.6. Просипані порошкоподібні речовини необхідно обережно видалити вологою ганчіркою або пилососом.

5.7. При попаданні в очі соди, миючих засобів (або їх розчинів), слід негайно промити очі великою кількістю проточної води і звернутися за медичною допомогою.

5.8. У разі загоряння жиру, не слід заливати його водою. Необхідно припинити його нагрівання і накрити кришкою або іншим предметом (щільною тканиною), що перешкоджає доступу повітря в зону горіння.

5.9. При отриманні травми, отруєння або раптовому захворюванні, негайно вжити заходів щодо надання першої долікарської допомоги потерпілому, у разі необхідності, викликати медичну сестру, про те, що трапилось, повідомити завідувачу виробництвом (шеф-кухарю) та завідувачу дошкільним навчальним закладом.

5.10. При виникненні пожежі, відключити електрообладнання, поставити до відома завідувача виробництвом (шеф-кухаря) ЗЗСО, доповісти про це завідувачу дошкільним навчальним закладом і до найближчої пожежної частини за телефоном 101, потім оперативно почати евакуацію дітей з будівлі освітнього закладу згідно з планом евакуації та приступити до ліквідації осередку загоряння за допомогою засобів пожежогасіння.

5.11. У разі виникнення будь-якої аварійної ситуації необхідно діяти згідно з інструкцією з охорони праці для кухаря, негайно вжити всіх можливих заходів з її усунення, негайно надати першу невідкладну медичну допомогу постраждалим, інформувати про подію завідувача дошкільним навчальним закладом, за необхідності організувати транспортування потерпілих до найближчого лікувального закладу.

Завідувач

господарством

З інструкцією ознайомлений (а)

_____ «___» _____ 20__ р.

Міністерство освіти і науки України
Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради Тернопільської області

**Інструкція
з охорони праці №93**

**ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ №93
ПРИ ВАНТАЖНО-РОЗВАНТАЖУВАЛЬНИХ РОБОТАХ.**

Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради

*Наказ директора Новосільського ліцею
імені Мирона Зарицького
Скориківської сільської ради
від 22.01.2025 №11-агп*

**ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ №93
ПРИ ВАНТАЖНО-РОЗВАНТАЖУВАЛЬНИХ РОБОТАХ**

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з охорони праці при вантажно-розвантажувальних роботах розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-XII) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 1 вересня 2017 року.

1.2. Дана інструкція з охорони праці розроблена з метою запобігання фактів травмування та забезпечення безпечної роботи працівників харчоблоку при вантаженні-розвантаженні продуктів.

1.3. До самостійної роботи з навантаження-розвантаження продуктів допускаються особи, які вивчили цю інструкцію з охорони праці, пройшли відповідну підготовку, вступний і первинний інструктаж з охорони праці на робочому місці, стажування, пройшли обов'язковий медичний огляд, при відсутності будь-яких протипоказань за станом здоров'я.

1.4. Працівник зобов'язаний мати особисту медичну книжку, в яку вносяться результати медичних обстежень, відомості про перенесені інфекційні захворювання, про здачу санітарного мінімуму.

1.5. На працівника, який виконує вантажно-розвантажувальну роботу, можуть впливати такі небезпечні і шкідливі виробничі фактори:

фізичні перевантаження;
знижена температура повітря у виробничих приміщеннях і на вулиці;
підвищена запиленість повітря робочої зони;
підвищений рівень шуму на робочому місці;
недостатня освітленість робочої зони;
обвалення вантажів, тари;
підвищена вологість повітря;
гострі кромки, задирки і нерівності поверхонь обладнання, інструменту, інвентарю, тари;
фізичні перевантаження.

1.6. В процесі навантаження-розвантаження продуктів, тари повинен використовуватись спецодяг, зручне неслизьке взуття, рукавиці.

1.7. Приміщення харчоблоку має бути обладнане ефективною припливно-витяжною вентиляцією.

1.8. У приміщенні повинна бути медична аптечка з набором необхідних медикаментів і перев'язувальних матеріалів, призначена для термінового надання першої допомоги потерпілим при травмах.

1.9. Працюючі на навантаженні-розвантаженні продуктів повинні дотримуватися правил пожежної безпеки, знати місця розташування первинних засобів пожежогасіння.

1.10. Працівник повинен бути навчений і мати навички надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках, знати місце розташування аптечки.

1.11. Працівник, який допустив невиконання або порушення даної інструкції з охорони праці при вантажно-розвантажувальних роботах, притягується до дисциплінарної відповідальності у відповідності з Правилами внутрішнього трудового розпорядку, трудовим договором і, при необхідності, підлягає позачерговій перевірці знань, норм і правил охорони праці.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Надіти спецодяг, застібнувши його на всі гудзики, не допускаючи звисаючих кінців одягу, прибрати волосся під головний убір. Перевірити відсутність в одязі гострих, колючих і ріжучих предметів. Надіти спеціальне взуття.

2.2. Співробітник, зайнятий у проведенні вантажно-розвантажувальних робіт зобов'язаний:

- включити і відрегулювати місцеве освітлення;
- перевірити наявність і справність первинних засобів пожежогасіння;
- підготувати необхідні засоби індивідуального захисту і перевірити їх справність;

- перевірити робоче місце, в тому числі проходи та евакуаційні виходи на відповідність вимогам безпеки;

- видалити із зони виконання робіт сторонніх осіб;

- перед початком роботи з додатковими засобами для здійснення вантажно-розвантажувальних робіт необхідно переконатися в їх справності та відповідності ваги вантажу, що піднімається вантажопідйомності обладнання.

2.3. Працівник не повинен приступати до виконання робіт при наступних порушеннях вимог охорони праці:

- відсутність необхідних і справних засобів механізації;
- захащення робочої зони;
- недостатня освітленість робочих місць, проходів і проїздів;
- наявність перешкод (виступаючих предметів, оголених проводів та ін.) в зоні виконання робіт.

2.4. Для своєчасного проведення вантажно-розвантажувальних робіт з місць складування і зберігання необхідно підготувати майданчики, засоби розвантаження, у зимовий час необхідно перевірити робочі місця на відсутність криги, снігу. При необхідності засипати кригу піском, забезпечити очищення майданчика від сміття і снігу.

2.5. Про всі виявлені недоліки в роботі працівник, виконуючий вантажно-розвантажувальні роботи, зобов'язаний повідомити безпосередньо керівнику і приступити до роботи тільки після їх усунення.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. У процесі роботи з навантаження-розвантаження продуктів працівник повинен керуватися правилами експлуатації обладнання, що використовується на даному виді робіт, застосовувати безпечні способи і прийоми виконання робіт, виконувати тільки ту роботу, по якій пройшов навчання, інструктаж з охорони праці і до якої допущений.

3.2. Не доручати свою роботу ненавченим і стороннім особам.

3.3. Всі вантажно-розвантажувальні роботи необхідно проводити в рукавицях, спецодязі і взутті, в світлий час доби.

3.4. При виконанні вантажно-розвантажувальних робіт працівникам забороняється перебувати в зоні можливого зміщення, падіння або перекидання вантажу.

3.5. При перенесенні вантажів працівник повинен вибирати вільний, рівний і найбільш короткий шлях.

3.6. Щоб уникнути нещасного випадку (притискання ноги або руки до підлоги) важкі предмети слід встановлювати на спеціальні підкладки.

3.7. У разі виникнення екстрених ситуацій або неможливості виконання роботи з яких-небудь причин, повідомити про них свого безпосереднього керівника.

3.8. Гранична норма перенесення важких предметів по рівній і горизонтальній поверхні на одну людину не повинна перевищувати:

для жінок: при чергуванні з іншою роботою 7-10 кг

для чоловіків старше 18 років — 50 кг.

вантаж масою більше 50 кг повинні піднімати не менше двох робітників (чоловіків).

3.9. При одночасному перенесенні вантажів відстань між працівниками, які несуть одиницю вантажу (ящик, мішок і т. п.), має бути не менше 2 м.

3.10. При перекочуванні бочок і т. п. працівник повинен слідкувати за вантажем і контролювати швидкість його переміщення.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Навести порядок на місці проведення робіт.

4.2. Зібрати всі інструменти і пристосування і прибрати їх у відведене для цього місце.

4.3. Зняти з себе спецодяг і помістити його в гардеробну шафу, вимити руки і обличчя з милом, прийняти душ.

4.4. При наявності зауважень в роботі повідомити керівника.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. При виникненні будь-яких причин, що роблять виконання вантажно-розвантажувальних робіт небезпечним для здоров'я, слід негайно

припинити роботу і повідомити про подію безпосереднього керівника. Роботу дозволяється відновити тільки після усунення всіх аварійних факторів.

5.2. При загорянні в приміщенні негайно евакуювати людей і приступити до ліквідації осередка загоряння за допомогою вогнегасника. При подальшому поширенні вогню викликати пожежну службу за телефоном 101 і повідомити про подію керівнику.

5.3. При отриманні травми необхідно негайно надати першу допомогу потерпілому, при необхідності, викликати швидку медичну допомогу або транспортувати постраждалого в найближчий лікувальний заклад. Проінформувати про те, що трапилося безпосереднього керівника.

5.4. При отриманні травми необхідно покликати на допомогу, скористатися аптечкою першої допомоги та довести інформацію до відома свого керівника.

Завідувач

господарством

З інструкцією ознайомлений (а)

_____ «___» _____ 20__ р.

Міністерство освіти і науки України
Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради Тернопільської області

**Інструкція
з охорони праці №94**

**ІНСТРУКЦІЯ №94 З НАДАННЯ ПЕРШОЇ ДОПОМОГИ ПРИ
НЕЩАСНИХ ВИПАДКАХ НА ХАРЧОБЛОЦІ (КУХНІ)**

Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради

*Наказ директора Новосільського ліцею
імені Мирона Зарицького
Скориківської сільської ради
від 22.01.2025 №11-агп*

**ІНСТРУКЦІЯ №95 З НАДАННЯ ПЕРШОЇ ДОПОМОГИ
ПРИ НЕЩАСНИХ ВИПАДКАХ НА ХАРЧОБЛОЦІ (КУХНІ)**

1. Загальні положення

1.1. Ця інструкція з надання першої допомоги при нещасних випадках на харчоблоці (кухні) розроблена для вивчення всіма співробітниками харчоблоку (кухні) прийомів і способів надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках.

1.2. Способи, наведені в цій інструкції, повністю відповідають всім законодавчим актам і нормативним документам України, що регулюють правила охорони праці.

1.3. Цією інструкцією необхідно керуватися під час навчання надання першої допомоги потерпілим, а також при безпосередньому наданні допомоги при виникненні нещасного випадку.

2. Загальні вимоги

2.1. При нещасному випадку завідувачу виробництвом (шеф-кухарю) слід негайно організовувати першу допомогу потерпілому при нещасному випадку і, якщо необхідно, оперативно викликати швидку допомогу, доставити його до найближчого медичного закладу.

2.2. Першу допомогу потерпілому на харчоблоці (кухні) необхідно надати під керівництвом однієї людини, тому що різні поради оточуючих, суєта, суперечки і розгубленість можуть привести до втрати дорогоцінного часу. У той же час виклик швидкої медичної допомоги або, якщо це можливо, доставка потерпілого в медичний заклад повинні здійснюватися негайно.

2.3. Кожен співробітник повинен бути навчений надання першої допомоги при виникненні нещасного випадку. У приміщенні харчоблоку (кухні) повинна завжди знаходитися медична аптечка, укомплектована всім необхідним для надання першої допомоги.

2.4. Працівник, який надає першу допомогу потерпілому на харчоблоці повинен знати:

основи надання першої допомоги потерпілому;
ознаки (симптоми) ушкоджень життєво важливих органів організму;
правила, способи і прийоми надання першої допомоги потерпілим в залежності від кожної конкретної ситуації;
всі можливі способи переміщення потерпілого.

2.5. Працівник, який надає першу допомогу потерпілому на харчоблоці повинен бути навчений:

визначенню стану потерпілого, виконання діагностики виду і особливостей ураження (травми), підбору виду необхідної першої допомоги, порядку проведення необхідних дій;

правильному виконанню всього комплексу екстреної реанімаційної допомоги, виконання контролю над ефективністю і, якщо це необхідно, коригування реанімаційних дій, враховуючи стан потерпілого;

зупинці кровотечі шляхом накладання джгута, пов'язок, що дають і т. ін.;

накладанню пов'язок, косинок, транспортних шин при переломах кісток, вивихах, важких забоях;

наданню допомоги в разі ураження електричним струмом, в разі теплового, сонячного удару і гострих отруєнь;

застосуванню підручних засобів надання першої допомоги потерпілому, для перенесення, навантаження, транспортування потерпілого; користуванню аптечкою першої допомоги.

2.6. Перелік станів, при яких повинна надаватись перша допомога:

втрата свідомості;

відсутність дихання і зупинка кровообігу;

зовнішні кровотечі;

наявність сторонніх тіл в верхніх дихальних шляхах;

травмування різних частин тіла;

опіки, ефекти впливу підвищених температур, теплового випромінювання;

різні отруєння.

3. Перелік необхідних дій при наданні першої допомоги

3.1. Дії по оцінці обстановки і забезпечення безпечних умов для надання першої допомоги постраждалим на харчоблоці:

визначити загрозливі фактори для власного життя і здоров'я;

визначити загрозливі фактори для життя і здоров'я потерпілого;

ліквідувати загрозливі для життя і здоров'я фактори;

припинити дію травмуючих факторів на потерпілого;

визначити кількість потерпілих при нещасному випадку;

витягнути потерпілого з важкодоступних місць;

перемістити потерпілого.

3.2. Викликати швидку медичну допомогу.

3.3. Встановити наявність свідомості у потерпілого.

3.4. Дії по відновленню прохідності дихальних шляхів і виявлення ознак життя у потерпілого:

закинути голову з підйомом підборіддя;

висунути нижню щелепу;

встановити присутність дихання за допомогою слуху, зору і дотику;

визначити наявність кровообігу, перевірити пульс на магістральних артеріях.

3.5. Дії з виконання серцево-легеневої реанімації до моменту появи ознак життя:

натиснення руками на грудину потерпілого;
штучне дихання «Рот в рот»;
штучне дихання «Рот в ніс»;
штучне дихання із застосуванням пристрою для штучного дихання.

3.6. Дії з підтримки прохідності дихальних шляхів:

надати стійке бокове положення;
закинути голову, піднявши підборіддя;
висунути нижню щелепу.

3.7. Дії із загального огляду потерпілого і тимчасову зупинку зовнішньої кровотечі:

провести загальний огляд потерпілого на присутність кровотеч;
притиснути артерії пальцем;
накласти джгут;
максимально зігнути кінцівки в суглобі;
пряме натискання на рану;
накладання тугої пов'язки.

3.8. Дії по детальному огляду потерпілого з метою виявлення ознак травм, отруєнь та інших станів, що становлять загрозу його життю та здоров'ю, і по наданню першої допомоги при виявленні перерахованих станів:

оглянути голову;
оглянути шию і груди;
оглянути спину, живіт і таз;
оглянути кінцівки;
зафіксувати шийний відділ хребта (вручну, підручними засобами, застосовуючи медичні вироби);

припинити дію небезпечних хімічних речовин на потерпілого (промити шлунок, прийнявши велику кількість води і викликавши блювоту, видалити з пошкодженої поверхні і промити пошкоджену поверхню проточною водою);

виконати місцеве охолодження при травмах, термічних опіках та інших впливах високих температур або теплового випромінювання; термоізоляція при обмороженнях і інші наслідки впливу низьких температур.

3.9. Надати потерпілому найбільш сприятливе положення тіла.

3.10. Контролювати стан потерпілого (свідомість, дихання, кровообіг) і надати психологічну підтримку.

3.11. Передати потерпілого бригаді швидкої медичної допомоги.

4. Надання першої допомоги при нещасних випадках на харчоблоці, ознаки травм

4.1. Перша допомога при нещасному випадку - це прості термінові дії, які необхідні для порятунку життя і здоров'я потерпілого у разі пошкоджень, нещасних випадків і несподіваних захворюваннях. Таку допомогу надають на

місці події до прибуття медпрацівників або доставки потерпілого до медичного закладу.

Важливо не забувати, що від своєчасності і якості надання першої допомоги в більшому ступені залежить подальший стан здоров'я потерпілого і, в окремих випадках, його життя. Надання першої допомоги дуже важливий момент, але ніколи не замінює кваліфікованої медичної допомоги, якщо у цьому є необхідність.

Не можна намагатися самостійно лікувати потерпілого - це повинен робити лікар-фахівець. Також не слід давати потерпілому будь-які медикаменти (таблетки, краплі та інше).

Співробітники харчоблоку, які не мають медичної освіти, не мають права на надання медичної допомоги.

4.2. ВИВИХ

Вивихом називається зміщення суглобових кінців кісток, при якому частково або повністю порушено їх взаємне зіткнення.

Ознаки вивиху - це поява сильного болю в області ураженого суглоба; порушення рухової функції кінцівки, що виявляється в неможливості виконувати рухи; прийняття вимушеного положення кінцівки і деформація форми суглоба; зміщення суглобової головки і пружна фіксація кінцівки при її звичайному положенні.

При травматичних вивихах суглобів потрібно термінове надання першої допомоги. Самотужки вивихи не можна вправляти! Вчасно вправлений медичним працівником вивих при його правильному подальшому лікуванні призводить до повного відновлення порушеної функції кінцівки.

Перша допомога при вивиху повинна включати в себе оцінку ситуації і забезпечення безпечних умов для надання допомоги, виклику швидкої медичної допомоги, фіксації пошкодженої кінцівки в положенні, в якому вона опинилася після вивиху і надання кінцівки найбільш піднесеного положення. Фіксують кінцівку за допомогою пов'язки або підвішування її на косинці. У разі вивихів суглобів нижньої кінцівки потерпілого необхідно доставити лікарню в лежачому положенні (на носилках) підклавши під кінцівку подушки, зафіксувавши її. Ніяких знеболюючих ліків не давати! Призначати застосування ліків може виключно кваліфікований медпрацівник.

4.3. КРОВОТЕЧА

4.3.1. Зовнішня кровотеча.

Зовнішня кровотеча - це вилив крові з пошкоджених кровоносних судин. Це одне з частих і небезпечних наслідків поранень, травм і опіків. Залежно від пошкодженої судини виділяють три види кровотечі: артеріальна, капілярна і венозна.

Артеріальна кровотеча виникає у разі пошкодження артерій і відноситься до найбільш небезпечного.

Ознаки такої кровотечі: з рани сильно пульсуючим струменем б'є кров яскраво-червоного кольору.

Перша допомога при кровотечі: полягає в зупинці кровотечі, яка здійснюється шляхом надання кровоточивій області піднесеного положення,

накладання надавлюючої пов'язки, максимально можливого згинання кінцівки в суглобі і одночасному стисненні при цьому судин, які проходять в пошкодженій області, пальцевого натиснення, накладення джгута. Притискають судину вище за рану в певних анатомічних точках, там, де найменше м'язової маси, судина розташована поверхнево і можна притиснути її до кістки під ним. Притискати судину краще за все не одним, а відразу декількома пальцями однієї або обох рук.

У разі кровотечі в скроневій області притискають артерію попереду мочки вуха у щелепневої кістки.

У разі кровотечі в області щоки судини потрібно притискати до краю нижньої щелепи попереду жувального м'яза.

Якщо кровотеча з ран обличчя, язика, волосистої частини голови, то притискають до поперечного відростка шийного хребця сонну артерію по передньому краю грудино-ключично-соскоподібного м'яза - у її середини.

У разі кровотечі в області плеча підключичну артерію притискають під ключицею до ребра.

Якщо кровотеча в області передпліччя і ліктьового згину, то притискають плечову артерію у внутрішнього краю двоголового м'яза плеча (біцепса) до плечової кістки.

У разі кровотечі в паховій області притискають черевну аорту кулаком нижче і зліва від пупка до хребта.

Якщо кровотеча в області стегна, то притискати потрібно до горизонтальної гілки лобкової кістки в точці, яка знаходиться нижче пахової зв'язки.

Пальцеве притиснення з метою тимчасової зупинки кровотечі використовують вкрай рідко, виключно для надання екстреної допомоги.

До найбільш надійного методу тимчасової зупинки сильної артеріальної кровотечі на верхніх і нижніх кінцівках відноситься накладення джгута або закрутки, тобто кругове перетягування кінцівки.

Є кілька видів кровоспинних джгутів. Якщо відсутній джгут, можна застосувати будь-який підручний матеріал (гумову трубку, брючний ремінь, хустку, мотузку і т. ін.). Послідовність при накладенні джгута: джгут накладається в разі пошкодження великих артерій кінцівок вище рани так, щоб він повністю перетискав артерію. Для накладання джгута кінцівку піднімають, підклавши під неї м'яку тканину (бинт, одяг та ін.), Потім роблять кілька витків до тих пір, поки кровотеча не зупиниться повністю. Витки потрібно робити так, щоб вони лягали впритул один до одного і щоб між витками не потрапляли складки одягу. Кінці джгута надійно фіксують (зав'язавши або скріпивши за допомогою ланцюжка і гачка). Якщо джгут накладено правильно, то станеться зупинка кровотечі і зникне периферичний пульс. До джгута в обов'язковому порядку повинна прикріплюватися записка, де вказується час накладання джгута. Джгут можна накладати не довше, ніж на 1-1,5 години, в зимовий час - на 1 годину. Забороняється приховувати накладений джгут під одягом. У разі крайньої необхідності найбільш тривалого перебування джгута на кінцівки його послаблюють на 5-10 хвилин (до відновлення кровопостачання кінцівки), виконуючи в цей час пальцеве притиснення пошкодженої судини. Дані дії можна повторювати кілька разів, але при цьому

слід кожен раз скорочувати проміжок часу між такими діями в 1,5-2 рази в порівнянні з попередніми. Джгут повинен бути накладений так, щоб його було видно. Постраждалого з накладеним джгутом негайно відправляють до медичного закладу.

Венозна кровотеча виникає у разі пошкодження венозних стінок.

Ознаки венозної кровотечі: з рани повільно безперервно тече темна кров.

Перша допомога при венозній кровотечі - зупинка кровотечі, для цього буде достатнім надання піднесеного положення кінцівки, максимальне згинання її в суглобі або накладення давлючої пов'язки. Дане положення надається кінцівки тільки після накладання давлючої пов'язки. Якщо венозна кровотеча сильна, то судину притискають до кістки на 5-8 см нижче рани. Даний спосіб зручний тим, що може бути виконаний швидко і не потрібно яких-небудь пристосувань.

Капілярна кровотеча - це наслідок ушкодження самих дрібних кровоносних судин (капілярів).

Ознаки капілярної кровотечі: кровоточить вся поверхня рани.

Перша допомога при капілярній кровотечі – накладення давлючої пов'язки. На ділянку, що кровоточить накладають бинт (марлю), можна скористатися чистою носовою хусткою.

4.3.2. Внутрішня кровотеча.

Внутрішня кровотеча - це втрата крові, під час якої кров витікає не назовні, а в одну з порожнин тіла людини. При внутрішній кровотечі шкіряний покрив залишається неушкодженим, і видимої рани немає. Внутрішня кровотеча може виникнути не тільки в результаті травми (розрив селезінки при ударі по животу), але й з-за захворювання (виразкова хвороба шлунка, цироз печінки і т. ін.).

Діагностувати внутрішню кровотечу на етапі надання першої допомоги дуже важко. Надання першої допомоги має спрямовуватися на створення умов для зниження інтенсивності кровотечі аж до її зупинки.

Дії при внутрішній кровотечі: Оцінка ситуації і забезпечення безпечних умов для надання першої допомоги. Максимально швидко викликати бригаду швидкої допомоги. Забезпечити потерпілому при нещасному випадку на харчоблоці повний спокій. Прикласти до області передбачуваного джерела кровотечі холод (міхур з льодом або снігом, холодною водою).

4.4. НЕПРИТОМНІСТЬ

Непритомність - це раптова короткочасна втрата свідомості, яка супроводжується послабленням діяльності серця і дихання. Виникає при інтенсивному розвитку малокрів'ї головного мозку і триває від декількох секунд до 5-10 хвилин і більше.

Ознаки непритомності: Непритомність виражається у раптово виникненні нудоти, запаморочення, слабкості і втраті свідомості. Непритомність супроводжується блідістю і охолодженням шкіряних покривів. Дихання сповільнюється, стає поверхневим, слабкий і рідкісний пульс (до 40-50 ударів в хвилину).

Перша допомога при непритомності: В першу чергу потрібно потерпілого укласти на спину так, щоб голова була трохи опущена, а ноги підняті. Для полегшення дихання потрібно звільнити шию і груди від одягу, що стискує. Тепло вкрити потерпілого, покласти грілку до ніг. Якщо непритомність затягується, то зробити штучне дихання. Коли прийде до тями, дати йому гарячий чай.

Перша допомога при непритомності від теплового або сонячного удару. У разі теплового і сонячного удару кров приливає до мозку. Потерпілий відчуває раптову слабкість, головний біль, виникає блювота, дихання стає поверхневим. Постраждалого слід вивести або винести з жаркого приміщення і помістити в тінь або прохолодне приміщення харчоблоку, забезпечити приплив свіжого повітря. Його потрібно укласти так, щоб голова була вище тулуба, розстебнути одяг, що стискує подих, прикласти до голови лід або робити холодні примочки, змочити груди холодною водою. Якщо дихання припинилося або стало дуже слабким, а пульс не простежується, слід відразу ж почати робити штучне дихання і масаж серця і терміново викликати лікаря.

4.5. ПЕРЕЛОМ

Перелом - порушення цілісності кістки. Відкриті переломи характеризуються наявністю в області перелому рани, а при закритих відсутнє порушення цілісності покривів (шкіри або слизової оболонки).

Важливо пам'ятати, що перелом може супроводжуватися ускладненнями: пошкодженням гострими кінцями осколків кістки великих кровоносних судин, що може призвести до зовнішньої кровотечі (в разі відкритої рани) або внутрішньотканинному крововиливу (в разі закритого перелому); пошкодження нервових стовбурів, які можуть викликати шок або параліч; до інфікування рани і розвитку флегмони, до виникнення остеомієліту або загальної гнійної інфекції; до пошкодження внутрішніх органів (мозку, легенів, печінки, нирок, селезінки та ін.).

Ознаки перелому: дуже сильні болі, деформація і порушення рухової функції кінцівки, вкорочення кінцівки, своєрідний кістковий хрускіт.

У разі переломів черепа спостерігається нудота, блювота, порушення свідомості, уповільнення пульсу - ознаки струсу (забиття) головного мозку, кровотеча з носа і вух.

Переломи таза завжди супроводжуються великою крововтратою і в 30 відсотках випадків розвитком травматичного шоку. Даний стан виникає тому, що в тазовій області пошкоджуються великі кровоносні судини і нервові стовбури.

Переломи хребта - одна з найбільш серйозних травм, часто закінчується летальним результатом. Анатомічно хребетний стовп складається з прилеглих один до одного хребців, які з'єднуються між собою міжхребцевими дисками, суглобовими відростками і зв'язками. У спеціальному каналі знаходиться спинний мозок, який може також постраждати при травмі.

Дуже небезпечні травми шийного відділу хребта, які призводять до серйозних порушень серцево-судинної і дихальної систем. Якщо пошкоджується спинний мозок і його корінці, то порушується його провідність.

Перша допомога при переломі - забезпечення нерухомості уламків кістки (транспортної іммобілізації) пошкодженої кінцівки шинами або наявними під рукою палицями, дощечками і т. ін. Якщо під рукою немає ніяких предметів для іммобілізації, то потрібно прибинтувати пошкоджену руку до тулуба, пошкоджену ногу до здорової. У разі перелому хребта потерпілого транспортують на щиті. Якщо відкритий перелом, що супроводжується кровотечею, то накладається здавлююча асептична пов'язка і за показаннями кровоспинний джгут. При цьому треба враховувати, що накладення джгута обмежено мінімально можливим терміном.

Неприпустимо: Промивання рани спиртом, розчином йоду - це може викликати опік. Застосування перекису водню може спровокувати кровотечу. Віддирати від рани шматочки одягу - вони можуть містити тромб, який в цьому випадку створює перешкоду подальшій крововтраті, всередині кровоносної судини. Присипати рану ліками у вигляді порошків, змащувати її будь-якими мазями або маслами. Прикладати вату прямо на рану. Виймати сторонні предмети, а в разі випадання внутрішніх органів - вправляти їх в рану (можна тільки накрити їх стерильними матеріалами). Невірна обробка ран може призвести до ускладнень і збільшити терміни їх загоєння.

4.6. РАНИ

Рани (поранення) - пошкодження покривів шкіри, слизових і підлеглих тканин. Головні ознаки рани - відкриття країв, біль і кровотеча. Раною називається механічне пошкодження покривів тіла, нерідко супроводжується порушенням цілості м'язів, нервів, великих судин, кісток, внутрішніх органів, порожнин і суглобів.

Залежно від характеру пошкодження виділяють рани різані, колоті, рубані, забиті, розтриті, вогнепальні, рвані і укушені.

Рани можуть бути поверхневими, глибокими і проникаючими в порожнину тіла.

Причинами поранення можуть бути різні фізичні або механічні дії. Залежно від їх сили, характеру, особливостей і місць вони можуть привести до різноманітних дефектів шкіри і слизових оболонок, травм кровоносних судин, пошкоджень внутрішніх органів, кісток, нервових стовбурів і викликати гострий біль.

Різані рани. Різана рана зазвичай завжди розкрита, має рівні краї і сильно кровоточить. При такій рані навколишні тканини пошкоджуються незначно і менш схильні до інфікування. Колоті рани - це наслідок проникнення в тіло колючих предметів. Колоті рани часто є проникаючими в порожнини (грудну, черевну і суглобову). Форма входного отвору і раневого каналу залежить від виду колючого предмета і глибини його проникнення. Колоті рани характеризуються глибоким каналом і часто значними ушкодженнями внутрішніх органів. Найчастіше при цьому внутрішні кровотечі в порожнини тіла.

Рубані рани. Такі рани характеризуються глибоким пошкодженням тканин, широким розкриттям, забоєм і струсом навколишніх тканин.

Забиті і рвані рани характеризуються великою кількістю розім'ятих, забитих, просочених кров'ю тканин.

Перша допомога при пораненні. На будь-яку рану необхідно накласти пов'язку, бажано асептичну (стерильну). Асептичною пов'язкою в більшості випадків служить пакет перев'язувальний медичний, а при його відсутності - стерильний бинт. Якщо поранення супроводжується великою кровотечею, слід зупинити її будь-яким способом. У разі великих поранень м'яких тканин, переломів кісток і поранень великих кровоносних судин і нервових стовбурів необхідна іммобілізація кінцівки табельними або підручними засобами. Постраждалого слід якомога швидше доставити в медзаклад.

4.7. ШОК

Шок (нечутливість) - стан організму, що виникає через порушення кровообігу, дихання і обміну речовин. Це серйозна реакція організму на поранення, яка становить велику небезпеку для життя людини.

Ознаки шокового стану: збліднення шкіряних покривів; погіршення (аж до втрати) свідомості; холодний піт; розширені зіниці; прискорення дихання і пульсу; падіння артеріального тиску; у важких випадках може бути блювота, попелястий колір обличчя, синюватий шкіряний покрив.

Перша допомога при шоковому стані: надати необхідну допомогу в залежності від виду поранення (зупинити кровотечу, іммобілізувати місце перелому і т. ін.); закутати потерпілого ковдрою, укласти його горизонтально з трохи опущеною головою; в разі поранення черевної порожнини давати потерпілому воду категорично забороняється; негайно викликати кваліфіковану медичну допомогу.

4.8. РОЗТЯГНЕННЯ

Розтягнення - це пошкодження м'яких тканин (зв'язок, м'язів, сухожилів, нервів) під дією сили, без порушення їх цілісності. Найчастіше відбувається розтягнення зв'язкового апарату суглобів при невірних, раптових і різких рухах, що виходять за межі нормального обсягу рухів даного суглоба. У більш важких випадках можливий надрид або повний розрив зв'язок і суглобової сумки.

Ознаки розтягнення: поява раптового сильного болю, припухлості, порушення рухів у суглобах, крововилив в м'які тканини (синці). При доторканні до місця розтягнення виникає хворобливість.

Перша допомога при розтягненні передбачає забезпечення спокою потерпілому, тугої пов'язки пошкодженого суглоба, що забезпечує його рухливість і зменшення крововиливу. Згодом необхідно звернутися до лікаря-травматолога.

4.9. ОТРУЄННЯ ОКИСОМ ВУГЛЕЦЮ

Отруєння окисом вуглецю відбувається при його вдиханні і відноситься до гострого отруєння. Утворюється окис вуглецю при горінні і в виробничих умовах.

Вражаюча дія окису вуглецю заснована на реакції з'єднання з гемоглобіном (хімічна сполука крові, що складається з білка і заліза, яка виконує постачання тканини киснем), в результаті чого утворюється карбоксигемоглобін, який не здатний доставляти кисень до тканин, в

результаті чого розвивається гіпоксія (киснєве голодування тканин). Цим і пояснюються найбільш ранні і виражені зміни з боку центральної нервової системи, особливо чутливою до нестачі кисню.

Ознаки отруєння окисом вуглецю: головний біль, запаморочення, нудота, блювота, різка м'язова слабкість, помутніння свідомості або втрата свідомості, кома. У разі впливу високих концентрацій окису вуглецю спостерігаються важкі отруєння, що характеризуються втратою свідомості, тривалим коматозним станом, що призводить в особливо важких випадках до летального результату. Спостерігається розширення зіниць зі слабкою реакцією на світло, напад судом, різке напруження м'язів, прискорене поверхнєве дихання, прискорене серцебиття.

Перша допомога при отруєнні окисом вуглецю: забезпечити доступ свіжого повітря; звільнити шию і грудну клітку від здавлюючого одягу; якщо необхідно зробити штучне дихання і непрямий масаж серця; негайно доставити в медзаклад.

4.10. ЕЛЕКТРОТРАВМА

Електротравма виникає при прямому або непрямому контакті людини з джерелом електрики. Під дією тепла, що утворюється при проходженні електричної напруги по тканинах тіла, виникають опіки. Електричний струм часто викликає глибокі опіки. Всі патологічні порушення, викликані електротравмою, можна пояснити прямим впливом електричного струму при проходженні його через тканини організму; побічними явищами, викликаними при проходженні струму в навколишньому середовищі поза організмом.

Ознаки отримання електротравми. В результаті прямої дії струму на організм виникають загальні явища (розлад діяльності центральної нервової, серцево-судинної, дихальної систем та ін.). Побічні явища в навколишньому середовищі (тепло, світло, звук) можуть викликати значні зміни в організмі (осліплення та опіки електричною дугою, пошкодження органів слуху і т. ін.).

Перша допомога при отриманні електротравми на харчоблоці: слід швидко звільнити ураженого від дії електричного струму, застосувавши підручні засоби (суху палицю, мотузку, дошку і ін.), відключивши мережу і т. ін. Той, хто подає допомогу з метою самозахисту повинен обмотати руки прогумованою матерією, сухою тканиною, надіти гумові рукавички, встати на суху дошку, дерев'яний щит і т. п. Потерпілого, який потрапив під напругу, потрібно брати за ті частини одягу, які не прилягають безпосередньо до тіла.

Реанімаційні дії полягають в: здійсненні штучного дихання «рот в рот» або «рот в ніс»; виконанні непрямого масажу серця; накладення на уражену область стерильної пов'язки.

4.11. ТЕРМІЧНИЙ ОПІК

Термічний опік - вид травми, що виникає від впливу на тканини організму дуже високої температури. Залежно від фактору, що викликав опік, останній може бути викликаний впливом світлового випромінювання, полум'я, окропу, пари, гарячого повітря, електричного струму. Опіки можуть мати різну локалізацію (на обличчі, кистях рук, тулубі, кінцівках) і займати різну площу.

Залежно від глибини ураження опіки поділяються на чотири ступені:

I ступінь - гіперемія і набряк шкіри, що супроводжується пекучим болем;
II ступінь - утворюються пухирі, заповнені прозорою рідиною жовтуватого кольору;

III а ступінь - характеризується поширенням некрозу на епідерміс;

III б ступінь - спостерігається некроз всіх шарів шкіри;

IV ступінь - відбувається омертвіння не тільки шкіри, але і інших тканин.

Перша допомога при термічних опіках на харчоблоці: припинення дії травмуючого фактору. Для цієї мети потрібно скинути одяг, що загорівся, збити з ніг потерпілого, який біжить в палаючому на ньому одязі, виплеснути на нього воду, накинути на палаючу ділянку одягу покривало або верхній одяг; зняти (зрізати) з пошкоджених ділянок тіла потерпілого одяг; накласти на поверхню опіків стерильні пов'язки (за допомогою бинта, індивідуального перев'язувального пакета, чистого рушника, простиратла, носової хустки і т. п.); терміново направити в медзаклад. Ефективність само- і взаємодопомоги залежить від того, наскільки швидко потерпілий або оточуючі його люди зможуть зорієнтуватися в обстановці, застосувати навички і засоби першої допомоги.

Реанімаційні дії в осередку ураження зводяться до непрямого масажу серця, забезпечення прохідності дихальних шляхів, штучному диханні «рот в рот» або «рот в ніс».

4.12. БОЛІ І СУДОМИ

Перша допомога в разі болю в ділянці серця: забезпечити повний спокій; укласти хворого і підняти голову; негайно викликати медичну допомогу; якщо болі зберігаються, то транспортування виконувати на носилках.

Перша допомога в разі болю в області живота, не пов'язаних з прийомом їжі: покласти постраждалого горизонтально; прикласти холод на область живота; повністю виключити фізичні навантаження, прийом постраждалим рідини, їжі; негайно викликати швидку медичну допомогу.

Перша допомога при судомомах: притримувати голову хворого; ввести в рот (між зубами) бинт, ложку і т. п. ; звільнити від одягу область шиї і грудей; прикласти до лоба холодний компрес; коли припадок закінчиться укласти хворого на бік; негайно викликати медичну допомогу.

5. Реанімаційні заходи

5.1. ШТУЧНЕ ДИХАННЯ

Штучне дихання - це невідкладна міра першої допомоги при утопленні, задушенні, ураженні електрострумом, тепловому і сонячному ударах. Виконується до тих пір, поки у потерпілого повністю не відновиться дихання.

Механізм штучного дихання такий:

- потерпілого укласти на горизонтальну поверхню;
- почистити рот і глотку потерпілого від слини, слизу, землі та інших сторонніх предметів, якщо щелепи дуже щільно стиснуті - розкрити їх;
- закинути голову потерпілого назад, розташувати одну руку на лобі, а іншу на потилиці;

зробити глибокий подих, нахилитися над потерпілим, щільно притиснути свої губи до його рота і зробити видих. Видих повинен тривати

приблизно 1 секунду і сприяти піднесенню грудної клітини потерпілого. При цьому ніздрі постраждалого необхідно закрити, а рот накрити стерильною серветкою;

- частота штучного дихання повинна складати 16-18 разів на хвилину; періодично необхідно звільняти шлунок потерпілого від повітря, за допомогою натискання на підложечну частину.

5.2. НЕПРЯМИЙ МАСАЖ СЕРЦЯ

Непрямий масаж серця - це механічна дія на серце в разі його зупинки з метою відновлення діяльності і підтримки безперервного кровотоку до відновлення роботи серця.

Ознаки раптової зупинки серця - втрата свідомості, різке збліднення, зникнення пульсу, припинення дихання або поява рідкісних судомних вдихів, розширені зіниці.

Механізм непрямого масажу серця полягає в нижчеперелічених діях: під час різкого натискання на грудну клітину відбувається зміщення її на 3-5 см, цьому сприяє розслаблення м'язів у потерпілого, який перебуває в несвідомому стані. Даний рух призведе до здавлення серця, і воно може почати виконувати свою насосну функцію - виштовхує кров в аорту і легеневу артерію при стисненні, а при розправленні всмоктує венозну кров. Під час проведення зовнішнього масажу серця потерпілого укладають на спину на рівну і тверду поверхню (підлогу, стіл, землю і т. ін.), розстебнути ремінь і воріт одягу. Особа, яка надає допомогу, стоячи з лівого боку, накладає долоню кисті на нижню третину грудни, другу долоню кладе хрестоподібно зверху і робить сильний дозований тиск в сторону хребта. Натискання виконують у вигляді поштовхів - не менше 60 в 1 хвилину. Проводячи масаж, потрібно значне зусилля не тільки рук, а й усього корпусу тіла.

Ефективність непрямого масажу серця забезпечується виключно в поєднанні зі штучним диханням. Дані дії зручніше виконувати двом особам. При цьому спочатку перший робить одне вдування повітря в легені, потім другий виробляє п'ять натискань на грудну клітину. Якщо у потерпілого серцева діяльність відновилася, визначається пульс, обличчя порожевіло, то масаж серця припиняють, а штучне дихання продовжують у тому ж ритмі до тих пір, поки потерпілий не почне дихати самостійно. Питання про припинення дій з надання допомоги постраждалому вирішує виключно кваліфікований медперсонал.

6. Транспортування постраждалих при нещасному випадку

6.1. Транспортувати постраждалого потрібно якомога швидше, при цьому транспортування повинно бути безпечним. Залежно від виду травми і наявних засобів (табельні, підручні) транспортування потерпілих може виконуватися різними способами: підтримка, винос на руках, перевезення транспортом.

6.2. Транспортування пораненого вниз або вгору завжди виконується головою вгору. Укласти потерпілого на носилки слід з боку, протилежного травмованій частині тіла.

6.3. При транспортуванні на носилках дуже важливо:

постійно стежити, щоб потерпілий був у правильному і зручному положенні; щоб при перенесенні потерпілого на руках, ті, хто надає допомогу, йшли «не в ногу»;

піднімати і класти потерпілого на носилки одночасно (по команді);

в разі переломів і важких травм не можна нести потерпілого до носилок на руках, а потрібно підставити носилки під потерпілого (місце перелому слід підтримувати).

6.4. Правильні положення постраждалих під час транспортування:

положення «лежачи на спині» (потерпілий у свідомості), рекомендується при травмах голови, хребта, кінцівок;

положення «лежачи на спині із зігнутими в колінах ногами» (підкласти під коліна валик), рекомендується при відкритих ранах черевної порожнини і переломах кісток таза;

положення «лежачи на спині з піднятими нижніми кінцівками і опущеною вниз головою», рекомендується при сильних крововиливах і шоківому стані; становище «лежачи на животі», рекомендується при травмах хребта (в несвідомому стані);

«напівсидяче положення з витягнутими ногами» - при травмах шиї і сильних пораненнях верхніх кінцівок;

«напівсидяче положення із зігнутими ногами» (під коліна підкласти валик) - в разі травмування сечостатевих органів, кишкової непрохідності та інших раптових захворюваннях, травмах черевної порожнини і грудної клітини;

положення «на боці», рекомендується у разі важких травм, коли потерпілий знаходиться без свідомості;

«сидяче положення» - рекомендується при легких травмах обличчя і верхніх кінцівок.

Завідувач

господарством

З інструкцією ознайомлений (а)

_____ «___» _____ 20__ р.

Міністерство освіти і науки України
Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради Тернопільської області

**Інструкція
з охорони праці №95**

**ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ №95 ПРИ РОБОТІ З
ВОДОНАГРІВАЧЕМ (ЕЛЕКТРОТИТАНОМ, БОЙЛЕРОМ)**

Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради

ЗАТВЕРДЖЕНО

*Наказ директора Новосільського ліцею
імені Мирона Зарицького
Скориківської сільської ради
від 22.01.2025 №11-агп*

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №96
ПРИ РОБОТІ З ВОДОНАГРІВАЧЕМ
(ЕЛЕКТРОТИТАНОМ, БОЙЛЕРОМ)**

1. Загальні вимоги охорони праці

1.1. До самостійної роботи з водонагрівачем мають допуск особи, які досягли віку 18 років, пройшли ознайомлення з інструкцією з охорони праці при роботі з водонагрівачем (електротитаном, бойлером), спеціальне навчання, не мають яких-небудь протипоказань за станом здоров'я, пройшли вступний інструктаж з охорони праці та інструктаж з техніки безпеки на робочому місці.

1.2. Під час роботи з водонагрівачем необхідно дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку, встановлених в дошкільному навчальному закладі (ЗЗСО) режимів праці та відпочинку, інструкції з охорони праці при роботі з водонагрівачем.

1.3. При роботі з водонагрівачем можливий вплив на працівників наступних небезпечних та шкідливих факторів:

термічні опіки у разі дотику до нагрітих частин водонагрівача;

ураження електричним струмом при несправному заземленні корпусу електричного титану і відсутності діелектричного килимка.

1.4. У процесі роботи з водонагрівачем повинні застосовуватися спецодяг і засоби індивідуального захисту: халат, фартух бавовняний, головний убір (косинка або ковпак).

1.5. На підлозі біля електричного титану (бойлера) повинен знаходитися діелектричний килимок, на стіні – інструкція з охорони праці при роботі з водонагрівачем (електротитаном, бойлером).

1.5. На харчоблоці (кухні) навчального закладу повинна бути медична аптечка, укомплектована набором усіх необхідних медикаментів і перев'язувальних матеріалів для надання першої невідкладної медичної допомоги потерпілим при травмах.

1.6. Харчоблок освітнього закладу повинен бути обов'язково обладнаний усіма первинними засобами пожежогасіння.

1.7. Співробітники харчоблоку (кухні) навчального закладу (ЗЗСО) зобов'язані суворо дотримуватися правил протипожежної безпеки, знати і вміти швидко знаходити місця розташування первинних засобів пожежогасіння.

1.8. При нещасному випадку потерпілий або очевидець зобов'язаний терміново доповісти про подію адміністрації освітнього закладу. При виникненні будь-яких неполадок обладнання, слід негайно припинити роботу і повідомити про це адміністрацію навчального закладу.

1.9. У процесі виконання роботи необхідно дотримуватися правил носіння спецодягу, користування колективними засобами захисту, дотримуватися правил особистої гігієни, тримати в належній чистоті своє робоче місце.

1.10. Співробітники харчоблоку (кухні) навчального закладу (ЗЗСО), які допустили невиконання або порушення інструкції з охорони праці при роботі з бойлером, притягуються до дисциплінарної відповідальності і, за необхідності, підлягають позачерговій перевірці знань з охорони праці.

2. Вимоги охорони праці перед початком роботи

2.1. Надіти на себе спецодяг, волосся треба старанно заправити під косинку або ковпак.

2.2. Перевірити відсутність на робочому місці сторонніх предметів.

2.3. Переконавшись в наявності на підлозі біля титану діелектричного килимка.

2.4. Перевірити наявність і надійність приєднання до корпусу бойлера захисного заземлення, а також цілісність кабелю електроживлення, водопостачання.

3. Вимоги охорони праці під час роботи

3.1. Перевірити відсутність протікання води зі зливного крана і корпусу водонагрівача.

3.2. Необхідно обов'язково стати на діелектричний килимок, потім включити водонагрівач і переконавшись у справній його роботі.

3.3. Щоб уникнути опіків гарячим паром, не дозволяється відкривати кришку водонагрівача під час закипання води.

3.4. Слід дотримуватися обережності при наливанні гарячої води з електричного титану в посуд.

3.5. Заповнювати гарячою водою посуд допускається не більше ніж на три чверті від його ємності.

3.6. Щоб уникнути опіків гарячою водою, заповнений посуд слід переносити, використовуючи для цього рушник або прихватки.

4. Вимоги охорони праці після закінчення роботи

4.1. Необхідно відключити водонагрівач від електромережі, привести в належний порядок своє робоче місце.

4.2. Зняти спецодяг, привести себе в порядок, вимити руки з милом.

5. Вимоги охорони праці в аварійних ситуаціях

5.1. У разі будь-якої несправності в роботі водонагрівача, а також порушенні захисного заземлення корпусу, необхідно негайно зупинити роботу і відключити обладнання від електромережі. Роботу дозволяється продовжувати тільки після усунення всіх неполадок.

5.2. При виникненні короткого замикання і займання водонагрівача, слід негайно відключити його від електромережі, оповістити про виниклу пожежу до найближчої пожежної частини, повідомити адміністрацію навчального

закладу і приступити до ліквідації осередку загоряння за допомогою вогнегасника.

5.3. У разі отримання травми слід негайно доповісти про це завідувачому ЗЗСО (за його відсутності – іншій посадовій особі), при необхідності, транспортувати постраждалого до найближчого медичного закладу.

5.4. При ураженні електричним струмом, необхідно негайно відключити водонагрівач (електротитан, бойлер) від електромережі, негайно надати потерпілому першу невідкладну медичну допомогу. При відсутності у потерпілого дихання і пульсу, необхідно зробити йому штучне дихання і/або непрямий масаж серця, реанімаційні заходи необхідно виконувати до повного відновлення дихання і пульсу або до приїзду бригади швидкої допомоги, при необхідності слід направити постраждалого до найближчого медичного закладу.

Завідувач

господарством

З інструкцією ознайомлений (а)

_____ «___» _____ 20__ р.

Міністерство освіти і науки України
Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради Тернопільської області

**Інструкція
з охорони праці №96**

**ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 96 ПРИ РОБОТІ З
ЕЛЕКТРОМ'ЯСОУБКОЮ**

Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради

Наказ директора Новосільського ліцею
імені Мирона Зарицького
Скориківської сільської ради
від 22.01.2025 №11-агп

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 97
ПРИ РОБОТІ З ЕЛЕКТРОМ'ЯСОРУБКОЮ**

1. Загальні вимоги охорони праці при роботі з електром'ясорубкою

1.1. До роботи, пов'язаної з використанням електром'ясорубки, допускаються особи, не молодші 18 років, які вивчили інструкцію з охорони праці при роботі з електром'ясорубкою, пройшли відповідну підготовку, пройшли інструктаж з охорони праці, обов'язковий медичний огляд, та не мають протипоказань за станом здоров'я.

1.2. Небезпечні виробничі фактори при роботі з електром'ясорубкою:

можливість травмування рук при виконанні робіт на електром'ясорубці без спеціальних штовхачів;

небезпека ураження працівника електричним струмом при відсутності заземлення корпусу електром'ясорубки або його несправності та відсутності діелектричного килимка.

1.3. При роботі з електром'ясорубкою повинен застосовуватися спеціальний одяг та засоби індивідуального захисту: халат, фартух бавовняний, косинка або ковпак, діелектричний килимок.

1.4. Після виконання роботи з електром'ясорубкою слід ретельно вимити руки з милом.

1.5. Під час роботи з електром'ясорубкою на харчоблоці, повинні суворо виконуватися всі положення даної інструкції з охорони праці при роботі з електром'ясорубкою.

2. Загальні вимоги охорони праці перед початком роботи з електром'ясорубкою

2.1. Надягти спецодяг, волосся заправити під косинку, перед початком роботи обов'язково переконавшись в наявності на підлозі біля електром'ясорубки діелектричного килимка.

2.2. Перевірити наявність та надійність приєднання до корпусу електром'ясорубки захисного заземлення, а також відсутність видимих пошкоджень кабелю електроживлення.

2.3. Перевірити справність електром'ясорубки на холостому ходу шляхом короткочасного її включення.

2.4. Підготувати до наступної обробки на електром'ясорубці продукти.

3. Загальні вимоги охорони праці під час роботи з електром'ясорубкою

3.1. Під час роботи з електром'ясорубкою, необхідно стояти виключно на діелектричному килимі.

3.2. Підготовлені продукти для обробки на електром'ясорубці необхідно закладати в приймальну камеру невеликими шматками.

3.3. Для прошовхування оброблюваних продуктів до шнека електром'ясорубки слід застосовувати тільки спеціальні штовхачі. Категорично забороняється робити це руками.

3.4. Неприпустимо перевантажувати приймальну камеру електром'ясорубки продуктами. Для попередження перевантаження, слід закладати їх для обробки невеликими порціями.

3.5. Перед обробкою на електром'ясорубці м'яса, обов'язково попередньо перевірити на відсутність у ньому кістки.

3.6. Суворо дотримуватися цієї інструкції на харчоблоці ліцею.

4. Вимоги охорони праці після закінчення роботи з електром'ясорубкою

4.1. Після закінчення виконання роботи необхідно відключити електром'ясорубку від мережі живлення, очистити її від залишків продуктів та вимити гарячою водою з використанням миючих та чистячих засобів.

4.2. Привести в порядок своє робоче місце.

4.3. Зняти спецодяг і ретельно вимити руки з милом.

5. Загальні вимоги охорони праці в аварійних ситуаціях

5.1. У разі виявлення будь-якої несправності в роботі електром'ясорубки, а також порушення захисного заземлення її корпусу, роботу слід негайно припинити та вимкнути електром'ясорубку. Роботу дозволяється відновити тільки після усунення всіх неполадок.

5.2. При короткому замиканні та загорянні електром'ясорубки, необхідно негайно вимкнути її від мережі та приступити до ліквідації осередку загоряння, використовуючи вуглекислотний або порошковий вогнегасник.

5.3. У разі отримання травми, слід негайно надати першу невідкладну медичну допомогу потерпілому, за необхідності - транспортувати його до найближчого медичного закладу та повідомити про подію адміністрації навчального закладу.

5.4. При ураженні електричним струмом, слід негайно відключити електром'ясорубку від електричної мережі, оперативно надати потерпілому першу невідкладну медичну допомогу. При відсутності у потерпілого дихання і пульсу, необхідно зробити йому штучне дихання, провести непрямий масаж серця та організувати його транспортування до найближчого медичного закладу.

Завідувач

господарством

З інструкцією ознайомлений (а)

_____ «__» _____ 20__ р.

Міністерство освіти і науки України
Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради Тернопільської області

**Інструкція
з охорони праці №97**

**ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 97 ПРИ РОБОТІ З
ОВОЧЕРІЗКОЮ**

Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради

*Наказ директора Новосільського ліцею
імені Мирона Зарицького
Скориківської сільської ради
від 22.01.2025 №11-агп*

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ №98 ПРИ РОБОТІ З ОВОЧЕРІЗКОЮ

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з охорони праці при роботі з овочерізкою розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 1 вересня 2017 року.

1.2. Дана інструкція з охорони праці розроблена з метою запобігання фактів травмування та забезпечення безпечної роботи працівників харчоблоку (кухні) при експлуатації овочерізки.

1.3. До самостійної роботи з овочерізкою допускаються особи, які вивчили цю інструкцію з охорони праці, не молодше 18 років, пройшли відповідну підготовку, медичний огляд, вступний інструктаж з охорони праці, первинний інструктаж з охорони праці на робочому місці, стажування і навчання правил експлуатації машин для нарізання овочів; перевірку знань в обсязі І групи з електробезпеки, при відсутності будь-яких медичних протипоказань.

1.4. На працівника, який виконує роботу з овочерізкою, можуть впливати наступні небезпечні і шкідливі виробничі фактори:

- рухомі частини технологічного обладнання;
- підвищений рівень шуму на робочому місці;
- підвищена вологість повітря;
- підвищене значення напруги в електричному ланцюзі;
- недостатня освітленість робочої зони;
- гострі кромки, задирки і нерівності поверхонь обладнання, інструменту, інвентарю, тари;
- ураження електричним струмом при несправному заземленні корпусу овочерізки і відсутності діелектричного килимка;
- підвищений рівень вібрації.

1.5. В процесі роботи з овочерізкою використовується наступний спецодяг і засоби індивідуального захисту: халат, фартух бавовняний, головний убір, діелектричний килимок.

1.6. У приміщенні повинна бути медична аптечка з набором необхідних медикаментів і перев'язувальних матеріалів, призначена для термінового надання першої допомоги потерпілим при травмах.

1.7. Працюючі з овочерізкою зобов'язані дотримуватися правил пожежної безпеки, знати місця розташування первинних засобів пожежогасіння.

1.8. Працівник повинен бути навчений і мати навички надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках, знати місця розташування аптечки.

1.9. Для попередження та запобігання розповсюдження шлунково-кишкових, паразитарних та інших захворювань працівник зобов'язаний: коротко стригти нігті; ретельно мити руки з милом перед початком роботи, після кожної перерви в роботі та стикання із забрудненими предметами, а також після відвідування туалету, дотримуватися правил особистої гігієни.

1.10. Працівник, який допустив невиконання або порушення даної інструкції з охорони праці при роботі з овочерізкою, притягується до відповідальності згідно з Правилами внутрішнього трудового розпорядку, трудовим договором і, при необхідності, підлягає позачерговій перевірці знань, норм і правил охорони праці.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Надіти і застібнути санітарний одяг на всі гудзики (зав'язати зав'язки), не допускаючи звисаючих кінців одягу.

2.2. Перевірити оснащеність робочого місця необхідним для роботи обладнанням, інвентарем, пристроями та інструментом.

2.3. Підготувати робоче місце для безпечної роботи:

забезпечити наявність вільних проходів;

зручно і стійко розмістити запаси сировини, інструмент, пристосування відповідно до частоти використання;

перевірити міцність кріплення овочерізки до підставки, пересувного візку, столу;

перевірити наявність діелектричного килимка.

2.4. Перевірити зовнішнім оглядом:

достатність освітлення робочої зони;

надійність закриття всіх струмоведучих і пускових пристроїв обладнання;

наявність і надійність заземлюючих з'єднань (відсутність обривів, міцність контакту між металевими неструмоведучими частинами машини і заземлюючим проводом). Не приступати до роботи при відсутності або ненадійності заземлення,

наявність, справність, правильну установку і надійне кріплення огорож рухомих частин обладнання (кліноременних та інших передач, сполучних муфт і т.д.);

цілісність абразивів і наявність завантажувальної воронки;

відсутність сторонніх предметів у воронці і навколо обладнання;

справність застосовуваного інвентарю, пристосувань та інструменту.

2.5. Провести необхідну збірку обладнання, правильно встановити і надійно закріпити знімні деталі і механізми.

2.6. Перевірити справність пускорегулюючої апаратури і роботу овочерізки на холостому ході.

2.7. Про всі виявлені несправності обладнання, інвентарю, електропроводки та інші недоліки повідомити свого керівника і приступити до роботи тільки після їх усунення.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Під час роботи з овочерізкою необхідно дотримуватися вимог безпеки, викладених в експлуатаційній документації заводу-виробника.

3.2. Застосовувати необхідне для безпечної роботи справне обладнання, інструмент, пристосування і засоби індивідуального захисту.

3.3. Не загромождувати робоче місце, проходи до нього і між обладнанням, стелажми, штабелями з овочами, проходи до рубильників, утримувати в чистоті робоче місце, дотримуватися правил носіння спецодягу.

3.4. Дотримуватися правил переміщення в приміщенні, користуватися тільки встановленими проходами.

3.5. Використовувати овочерізку тільки для тієї роботи, яка передбачена інструкцією з експлуатації.

3.6. Попереджати про майбутній пуск овочерізки працівників, що знаходяться поруч.

3.7. Включати і вимикати овочерізку сухими руками і тільки за допомогою кнопок «пуск» і «стоп», стоячи на діелектричному килимку.

3.8. Включати овочерізку тільки при надітому верхньому кожусі і справному кінцевому вимикачі електродвигуна.

3.9. Регулювання товщини нарізаних скибочок призводити тільки при вимкненому електродвигуні.

3.10. Проводити заточку ножа тільки за допомогою заточувального пристрою, встановленого на овочерізці. Для заточування ніж встановити в крайнє верхнє положення, закріпити противагу стопором вручну (рукояткою), повернути диск і здійснити заточку.

3.11. Закінчивши заточку ножа, встановити пристосування для зняття абразивного пилю, повернути ніж за рукоятку і зняти з нього пил м'якими щітками.

3.12. Очищати ніж тільки після того, як зупинена овочерізка, відключена від джерела живлення, а на пусковому пристрої вивішений плакат «Не включати! Працюють люди!» і тільки після повної зупинки дискового ножа.

3.13. При використанні овочерізки не допускається:

працювати зі знятим з овочерізки загороджувальним кожухом, при несправності будь-якого вузла (особливо електроблокування);

перевищувати допустиму швидкість роботи;

витягати руками застряглий продукт, просовувати руки в небезпечні зони;

проштовхувати (утримувати) продукт руками або сторонніми предметами;

переносити (пересувати) включену в електричну мережу овочерізку;
залишати без нагляду працюючу овочерізку, допускати до її експлуатації ненавчених і сторонніх осіб;

торкатися до відкритих і не огорожених струмоведучих частин овочерізки, оголеним і з пошкодженою ізоляцією проводам;

перевантажувати приймальну камеру овочерізки продуктами, проштовхувати оброблювані продукти до шнека овочерізки руками, для цієї мети використовувати спеціальні штовхачі.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Слід вимкнути овочерізку, дочекатися повної зупинки, вийняти штепсельну вилку з розетки.

4.2. Ретельно промити елементи обладнання гарячою водою з використанням миючих і чистячих засобів, видалити залишки продуктів.

4.3. Зняти з себе спецодяг і вимити руки з милом.

4.4. При наявності зауважень в роботі повідомити керівника.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. При виникненні будь-якої несправності в роботі овочерізки, а також при порушенні захисного заземлення її корпусу, ізоляції кабелю живлення роботу слід негайно припинити і вимкнути електроприлад від електромережі. Повідомити про несправність безпосередньо керівнику. Роботу дозволяється відновити тільки після усунення всіх неполадок.

5.2. У разі виникнення загоряння електрообладнання овочерізки слід негайно відключити її від електричної мережі, евакуювати людей з приміщення і приступити до ліквідації осередку загоряння за допомогою вогнегасника. При подальшому поширенні вогню викликати пожежну службу за телефоном 101 і повідомити про подію керівнику.

5.3. При отриманні травми необхідно негайно надати першу допомогу потерпілому, при необхідності, викликати швидку медичну допомогу або транспортувати постраждалого до найближчого лікувального закладу. Проінформувати про те, що трапилося безпосереднього керівника.

5.4. У разі ураження електричним струмом слід негайно відключити овочерізку від електричної мережі і надати потерпілому першу допомогу. При відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно зробити йому штучне дихання і провести непрямий масаж серця, викликати швидку медичну допомогу або організувати його транспортування у найближчий медичний заклад. Повідомити про те, що трапилося керівнику.

Завідувач господарством

З інструкцією ознайомлений (а)

_____ « ____ » _____ 20__ р.

Міністерство освіти і науки України
Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради Тернопільської області

**Інструкція
з охорони праці №98**

**ІНСТРУКЦІЯ №98 ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ДЛЯ
ПРИМІЩЕНЬ КУХНІ НАЗВА ПІДПРИЄМСТВА**

Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради

ЗАТВЕРДЖЕНО

*Наказ директора Новосільського ліцею
імені Мирона Зарицького
Скориківської сільської ради
від 22.01.2025 №11-агп*

**ІНСТРУКЦІЯ №98
ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ДЛЯ ПРИМІЩЕННЯ КУХНІ
НОВОСІЛЬСЬКОГО ЛІЦЕЮ ІМЕНІ МИРОНА ЗАРИЦЬКОГО
СКОРИКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

1.Вимоги пожежної безпеки

Усі працівники кухні при прийнятті на роботу та у процесі праці повинні проходити протипожежний інструктаж та перевірку знань з питань пожежної безпеки.

Для забезпечення пожежної безпеки у приміщенні кухні необхідно:

- експлуатувати електромережі, електроприлади та іншу електроапаратуру тільки у технічно справному стані, враховуючи рекомендації підприємств-виробників;

- у разі виявлення пошкоджень електромереж, вимикачів, розеток, інших електроприладів, газової апаратури (за їх наявності) негайно знеструмити (вимкнути) їх та вжити необхідних заходів до приведення їх у пожежонебезпечний стан;

- меблі та обладнання необхідно розмішувати таким чином, щоб забезпечувався вільний евакуаційний прохід до дверей для виходу з приміщення не менше . Двері мають відчинятися назовні;

- забезпечити евакуацію людей не менше, ніж через два виходи, евакуаційні шляхи та виходи мають постійно утримуватися вільними, нічим не захащуватися;

- зберігати продукти з урахуванням їх фізико-хімічних властивостей. Матеріали з підвищеною пожежною небезпекою слід утримувати в окремому, спеціально пристосованому для цього приміщенні;

- приміщення кухні постійно утримувати в чистоті та порядку, по мірі накопичення та після закінчення роботи горючі відходи слід прибирати у спеціально відведені сміттєзбірники;

- утримувати у технічно справному стані засоби протипожежного захисту та зв'язку;

- усі працівники повинні вміти користуватися вогнегасниками, іншими первинними засобами пожежогасіння, знати місце їх знаходження.

У приміщеннях кухні забороняється:

- влаштовувати тимчасові електромережі, прокладати кабелі та електропроводи безпосередньо по горючій основі;

- застосовувати некалібровані саморобні плавкі вставки у запобіжниках, прокладати електричні проводи та кабелі транзитом через приміщення кухні, експлуатувати світильники без скляних ковпаків або з горючими розсіювачами;

-встановлювати штепсельні розетки, підключати струмоприймачі в мережі аварійного (евакуаційного) освітлення;

-залишати після роботи під напругою силову та освітлювальну електромережу;

-підключати до клем щитів силової лінії, а також у розетки освітлювальної мережі прилади, що споживають струм більше передбаченої для них величини;

-складувати горючі матеріали на відстані менше від електросвітильників, від сповіщувачів автоматичної пожежної сигналізації, від електрощитів;

-вимикати евакуаційне освітлення та електрообладнання, що, за вимогами технології, має працювати цілодобово;

-перевищувати нормативну (проектну) наповненість приміщень кухні;

-встановлювати на вікнах металеві ґрати.

Керівник кухні, особа, відповідальна за пожежну безпеку, перед зачиненням повинна особисто впевнитися у працездатності автоматичних систем виявлення та гасіння пожеж, оглянути приміщення, переконатися у відсутності порушень, що можуть призвести до пожежі, і тільки після цього залишити приміщення та зачинити двері.

2. Відповідальний за протипожежний стан приміщення кухні - завідувач господарством Мартинюк А.Я.

3. Обов'язки та дії працівників кухні

у разі виникнення пожежі

У разі виявлення ознак пожежі працівник повинен:

негайно повідомити Державну пожежну охорону за телефоном 01, вказавши при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;

повідомити про пожежу адміністрацію підприємства;

вжити заходів з евакуації людей та матеріальних цінностей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння;

вимкнути струмоприймачі та вентиляцію.

Посадова особа установи повинна:

перевірити чи викликано Державну пожежну охорону;

організувати рятування (евакуацію) співробітників та відвідувачів, вивести за межі небезпечної зони працівників, не пов'язаних з ліквідацією пожежі;

перевірити здійснення оповіщення людей про пожежу;

забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі та евакуації людей;

організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу в ліквідації пожежі, забезпечити безперешкодний доступ до місця виникнення пожежі.

Завідувач господарством _____

З інструкцією ознайомлений (а)

_____ «___» _____ 20__ р.

Міністерство освіти і науки України
Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради Тернопільської області

**Інструкція
з охорони праці №99**

**Інструкція
з охорони праці №99
при використанні мультимедійного проектора (панелі)**

Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради

*Наказ директора Новосільського ліцею
імені Мирона Зарицького
Скориківської сільської ради
від 22.01.2025 №11-агп*

Інструкція з охорони праці №99 при використанні мультимедійного проектора (панелі)

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з охорони праці при використанні мультимедійного обладнання розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 1 вересня 2017 року, з урахуванням «Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу» ДСанПіН 5.5.2.008-01, затверджених постановою Головного санітарного лікаря України від 14.08.2001 р. № 63 і погоджених Міністерством освіти і науки України від 05.06.2001 р.

1.2. Дія цієї інструкції з охорони праці поширюється на всіх працівників освітнього закладу, які при виконанні своїх посадових обов'язків використовують мультимедійний проектор.

1.3.

- не молодше 18 років, що пройшли обов'язковий періодичний медичний огляд і не мають медичних протипоказань для роботи;
- які пройшли курс навчання принципам роботи з обчислювальною технікою і спеціальне навчання роботі з використанням конкретного програмного забезпечення;
- пройшли вступний інструктаж з електробезпеки з присвоєнням II групи допуску;
- ознайомлені з інструкцією по експлуатації конкретної моделі проектора.

1.4.

- фізичні (низькочастотні електричні і магнітні поля; статична електрика; ультрафіолетове випромінювання; підвищена температура; іонізація повітря; небезпечна напруга в електричній мережі; осколки лампи і лінзи);
- хімічні (пил, шкідливі гази);
- психофізіологічні (напруга зору і уваги; інтелектуальні та емоційні навантаження; монотонність праці).

1.5. Про всі несправності електропроводки, засобів обчислювальної та оргтехніки, користувач проектора зобов'язаний негайно проінформувати інженера з охорони праці та завгоспа, а в разі їх відсутності - чергового адміністратора та головного інженера, зробити запис в зошиті заявок.

1.6. Користувач проектора зобов'язаний дотримуватися правил пожежної безпеки, знати місця розташування первинних засобів пожежогасіння.

1.7. Користувач проектора зобов'язаний знати розташування аптечки для надання першої допомоги потерпілим.

1.8. Встановлювати проектор необхідно в прохолодному місці горизонтально на стійку поверхню не ближче 30 см від перешкод (стін, меблів і т.д.).

1.9.

- встановлювати проектор в перевернутому положенні, на боці або лицьовою стороною вгору (крім випадків пов'язаних з обслуговуванням повітряного фільтра);
- закривати отвір повітряного фільтра;
- використовувати для регулювання установки проектора сторонні предмети;
- розташовувати проектор на металевій поверхні, або будь-якій іншій поверхні, сприйнятливій до нагрівання;
- розташовувати проектор на килимах, подушках або ліжках;
- розташовувати проектор в місці впливу прямих сонячних променів або нагрівальних приладів;
- розміщувати сторонні предмети біля лінз і повітряного клапана проектора;
- розміщувати сторонні предмети на поверхні проектора;
- розміщувати абсорбенти або колючі предмети біля днища проектора;

- розміщувати проектор на поверхні, яка піддається впливу вологи;
- розташовувати проектор на відкритому повітрі (без спеціальних засобів захисту, які забезпечують підтримку необхідних параметрів температури, вологості і т.д.);
- розміщувати сторонні предмети, що містять рідину, поруч з проектором;
- розташовувати проектор в задимлених, вологих або запилених місцях;
- розташовувати проектор поблизу зволожуючих приладів;
- користуватися проектором при розкритому корпусі;
- використовувати проектор при знятому повітряному фільтрі або кришці повітряного фільтра;
- проводити заміну лампи і (або) повітряного фільтра при включеному в електричну мережу проекторі.

1.10. Для регулювання установки проектора на нерівній поверхні необхідно використовувати ніжки підйомника.

1.11. Для запобігання пошкодження проектора, а також для попередження травм, рекомендується завжди притримувати проектор під час маніпуляцій з кнопками підйомника.

1.12. Необхідно дотримуватися обережності при поводженні з батарейками пульта управління. При виявленні протікання батарейки, її необхідно замінити.

1.13. Перед заміною лампи необхідно переконавшись в тому, що проектор вимкнено і від'єднано від джерела живлення, потім почекати мінімум 45 хвилин для того, щоб лампа повністю охолола.

1.14. Перед підключенням будь-яких пристроїв до проектора їх необхідно відключити від електричної мережі.

1.15. Для підключення до електричної мережі необхідно використовувати тільки штатний шнур живлення, який додається до проектора, дотримуючись вказівки щодо заземлення триконтактної вилки.

1.16. Очищати повітряні фільтри необхідно за допомогою щітки, пилососа або шляхом промивання. Обов'язково перед цим вимкніть живлення, від'єднайте кабель живлення від електричної розетки.

1.17. За винне порушення даної інструкції користувач проектора несе персональну відповідальність відповідно до чинного законодавства.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи з мультимедійним проектором

2.1. Перевірити вірність обладнання робочого місця (установку столу, стільця, підставки під проектор і т.д.).

2.2. Перевірити надійність підключення проектора до системного блоку.

2.3. Переконавшись у відсутності пилу на лінзах (при необхідності протерти їх спеціальною серветкою для очищення лінз).

2.4. Включати проектор необхідно перед включенням приєднаних до нього пристроїв.

2.5. Переконавшись, що шнур живлення міцно і правильно з'єднаний з проектором.

2.6. У разі, якщо зображення тьмяне або колірний тон слабкий, необхідно провести заміну лампи якомога швидше.

2.7. Повторне включення проектора можна виробляти не менше ніж через 1 хвилину після його виключення.

2.8. Забороняється приступати до роботи в разі виявлення невідповідності проектора встановленим в даному розділі вимогам, а також при неможливості виконати зазначені в даному розділі підготовчі до роботи дії.

3. Вимоги безпеки під час роботи з мультимедійним проектором

3.1. Під час роботи користувач зобов'язаний дотримуватись цієї інструкції, правила експлуатації конкретної моделі проектора.

3.2.

- утримувати в порядку і чистоті робоче місце;
- не закривати вентиляційні отвори проектора;
- стежити за працездатністю вентилятора.

3.3.:

- перемикаючи роз'єми інтерфейсних кабелів при включеному живленні;
- закривати проектор паперами і сторонніми предметами;
- допускати потрапляння вологи на проектор і всередину нього;
- проводити самостійно розкриття і ремонт проектора;
- торкатися до нагрітих елементів проектора;
- заглядати в об'єкти в вентиляційні отвори проектора;
- торкатися до області навколо лампи і вентиляційних отворів проектора;
- залишати без нагляду включений проектор.

3.4. Використання іонізаторів допускається тільки під час перерв в роботі та при відсутності людей у приміщенні.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи з проектором

4.1.

4.1.1. Вимкнути всі приєднані до проектора пристрої в порядку, встановленому інструкціями з їх експлуатації з урахуванням характеру виконуваних робіт.

4.1.2. Відключити проектор від мережі.

4.1.3. Не торкатись області навколо лампи і вентиляційних отворів проектора відразу після закінчення роботи, так як це може призвести до опіку.

4.1.4. Прибрати зі столу робочі матеріали і привести у порядок робоче місце.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях з мультимедійним проектором

5.1. При виявленні обриву проводів живлення або порушення цілісності їх ізоляції, несправності заземлення та інших пошкоджень проектора, появи запаху гару, сторонніх звуків в роботі проектора і тестових сигналів, які вказують на його несправність, негайно припинити роботу, відключити живлення і повідомити про це безпосереднього керівника, інженера з охорони праці або чергового адміністратора.

5.2. При ураженні працівника електричним струмом вжити заходів щодо його звільнення від дії струму шляхом відключення електроживлення і до прибуття лікаря надати потерпілому першу допомогу.

5.3. При перегоранні лампи (при цьому буде чути гучний хлопок) необхідно ретельно провітрити приміщення і стежити за тим, щоб не вдихнути газ, що виходить з вентиляційних отворів проектора.

5.4. Перед заміною лампи необхідно переконатися в тому, що проектор вимкнено і від'єднано від джерела живлення. Заміну лампи дозволяється проводити тільки після її повного остигання.

5.5. Забороняється самостійно проводити очищення проектора від осколків у разі, якщо лампа лопне.

5.6. Забороняється відкривати кришку лампи, якщо проектор знаходиться в підвішеному стані.

5.7. У разі надходження сигналів у вигляді повідомлень або індикаторів про різні несправності необхідно відключити проектор від електроживлення і діяти відповідно до інструкції з експлуатації проектора.

5.8. У разі загоряння проектора відключити електроживлення, повідомити в пожежну охорону і безпосереднього керівника, після чого приступити до гасіння пожежі наявними засобами відповідно до інструкції з пожежної безпеки.

ЗДНВР

З інструкцією ознайомлений (а)

_____ « ____ » _____ 20 ____ р.

Міністерство освіти і науки України
Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради Тернопільської області

**Інструкція
з охорони праці №100**

**Інструкція
з охорони праці №100 при роботі з персональним
комп'ютером (ноутбуком, хромбуком)**

Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради

*Наказ директора Новосільського ліцею
імені Мирона Зарицького
Скориківської сільської ради
від 22.01.2025 №11-агп*

Інструкція з охорони праці №100 при роботі з персональним комп'ютером (ноутбуком, хромбуком)

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з охорони праці при роботі з персональним комп'ютером (ноутбуком, хромбуком) в школі розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 1 вересня 2017 року, з урахуванням «Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу» ДСанПіН 5.5.2.008-01, затверджених постановою Головного санітарного лікаря України від 14.08.2001 р. № 63 і погоджених Міністерством освіти і науки України від 05.06.2001 р.

1.2. Ця Інструкція з охорони праці при роботі з персональним комп'ютером встановлює вимоги охорони праці для всіх працівників навчального закладу, що використовують в своїй роботі персональний комп'ютер.

1.3. До самостійної роботи на персональних комп'ютерах допускаються особи, які досягли віку 18 років, які знають цю інструкцію з охорони праці, які пройшли медичний огляд, інструктаж з охорони праці та навчання за спеціальною програмою.

1.4.

- електричний струм;
- випромінювання;
- перенапруження зору під час роботи з електронними пристроями, особливо при нераціональному розміщенні екрану по відношенню до очей.

1.5. Освітлювальні установки повинні забезпечувати рівномірне освітлення і не повинні утворювати засліплюючих відблисків на клавіатурі й інших частинах пульта, а також на екрані у напрямку очей оператора.

1.6. Дисплеї повинні розміщуватися при однаковому їх розташуванні на відстані не менше 1 м від стіни; відстань між робочими місцями повинна бути не менше 1,5 м.

Забороняється встановлювати дисплеї екранами один проти одного.

1.7. Кут нахилу екрана дисплея по відношенню до вертикалі повинен складати 10-15 градусів, а відстань до екрану - 400-500 мм.

1.8. У приміщеннях і на робочому місці необхідно підтримувати чистоту і порядок, проводити систематичне провітрювання.

1.9. Про всі виявлені під час роботи несправності обладнання необхідно доповісти керівнику; в разі аварії необхідно зупинити роботу до усунення аварійних обставин.

1.10. Про кожний нещасний випадок очевидець, працівник, який його виявив, або сам потерпілий повинні доповісти безпосередньо керівникові робіт і вжити заходів для надання медичної допомоги.

1.11. Керівники, які не забезпечили дотримання вимог даної інструкції з охорони праці при роботі на комп'ютері, а також особи, які допустили порушення цих вимог, притягуються до відповідальності згідно з чинним законодавством.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи з комп'ютером

2.1. Перевірити наявність і надійність захисного заземлення устаткування.

2.2. Перевірити стан електричного шнура та вилки.

2.3. Перевірити справність вимикачів та інших органів управління комп'ютером.

2.4. Перевірити наявність і стан захисного екрана на дисплеї.

2.5. При виявленні будь-яких неполадок комп'ютера не вмикати і негайно довести до відома керівника про це.

3. Вимоги безпеки під час роботи з комп'ютером

3.1. Виконуйте тільки ту роботу, яка входить в обов'язки працівника.

3.2. Вмикайте і вимикайте комп'ютер тільки вимикачами, забороняється проводити відключення витягуванням вилки з розетки.

3.3. Забороняється оператору знімати захисні пристрої з обладнання і працювати без них.

3.4. Не допускати до комп'ютера сторонніх осіб, які не беруть участь в роботі.

3.5. Забороняється переміщати і переносити блоки, обладнання під напругою.

3.6. Забороняється поправляти і заправляти фарбувальну стрічку на принтері під час роботи.

3.7. Не палити на робочому місці.

3.8. Строго виконувати загальні вимоги з електробезпеки та з пожежної безпеки.

3.9. Самостійно розбирати і проводити ремонт електронної та електронно-механічної частини комп'ютера категорично забороняється. Ці роботи може виконувати тільки фахівець з технічного обслуговування комп'ютерів.

3.10. Комп'ютер необхідно використовувати у відповідності з експлуатаційною документацією до нього.

3.11. Під час виконання роботи необхідно бути уважним, не звертати уваги на сторонні речі.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи з комп'ютером

4.1. Відключити комп'ютер від електромережі, для цього необхідно відключити тумблери, а потім витягнути штепсель з розетки.

4.2. Протерти зовнішню поверхню комп'ютера чистою вологою тканиною. При цьому не допускати використання розчинників, одеколону, препаратів в аерозольній упаковці.

4.3. Прибрати робоче місце. Скласти дискети в відповідне місце збереження.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях при роботі з комп'ютером

5.1. При виникненні несправності в роботі комп'ютера або порушення цілісності заземлення його корпусу слід вимкнути прилад і відключити його від електромережі. Роботу продовжити тільки після усунення несправності.

5.2.

- негайно відключити електроприлад від мережі живлення;
- повідомити про те, що трапилась пожежа адміністрації установи і в найближчу пожежну частину за телефоном 101;
- приступити до гасіння осередка загоряння за допомогою первинних засобів пожежогасіння.

5.3. При отриманні травми слід надати першу допомогу потерпілому, при необхідності відправити його до найближчої лікувальної установи і повідомити про це адміністрацію навчального закладу.

6. Режим праці і відпочинку при роботі на комп'ютері

6.1. При роботі на персональному комп'ютері необхідно чітко виконувати встановлений режим праці і відпочинку, який враховує функціональне напруження праці, динаміку систем організму та працездатності і передбачає обов'язкове виконання регламентованих перерв.

6.2. У режимі роботи за комп'ютером повинні бути перерви через кожну годину роботи на 5-10 хвилин, а через 2 години - на 15 хвилин.

6.3. Кількість знаків, які відпрацьовуються, не повинні перевищувати 30-ти тисяч за 4 години роботи на комп'ютері.

6.4. Під час роботи з текстовою інформацією (у режимі введення даних, редагування тексту або читання з екрану монітора) найбільш фізіологічним є використання чорних знаків на світлому фоні.

ЗДНВ _____

З інструкцією ознайомлений (а)

_____ «__» _____ 20__ р.

Міністерство освіти і науки України
Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради Тернопільської області

**Інструкція
з охорони праці №101**

**Інструкція
з охорони праці №101 в медичному кабінеті**

Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради

*Наказ директора Новосільського ліцею
імені Мирона Зарицького
Скориківської сільської ради
від 22.01.2025 №11-агп*

Інструкція з охорони праці №101 в медичному кабінеті

1. Загальні вимоги охорони праці

1.1. Інструкція з охорони праці в медичному кабінеті розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-XII) в редакції від 20.01.2018 р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 01 вересня 2017 року, з урахуванням «Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу» ДСанПіН 5.5.2.008-01, затверджених постановою Головного санітарного лікаря України від 14.08.2001 р. № 63 і погоджених Міністерством освіти і науки України від 05.06.2001 р.

1.2. Положення даної інструкції з охорони праці в медичному кабінеті поширюється на всіх працюючих співробітників в медичному кабінеті (лікар, медсестра).

1.3. До самостійної роботи в медичному кабінеті допускаються особи, які:

досягли віку 18 років, що пройшли обов'язковий періодичний медичний огляд, при відсутності медичних протипоказань для виконання роботи на відповідній посаді;
мають вищу або середню медичну освіту;
хто пройшов вступний інструктаж і первинний інструктаж на робочому місці;
отримали необхідне навчання з охорони праці та пройшли інструктаж з експлуатації обладнання, а також різних пристосувань і інструментів, що використовуються при оснащенні медичного кабінету.

1.4. Небезпечними факторами при роботі в медичному кабінеті є:

фізичні (висока напруга в електричній мережі; система вентиляції);
хімічні (різні лікарські препарати і речовини);
біологічні (препарати, призначені для імунізації; носії різних інфекційних захворювань);
психофізіологічні (стан близький до стресового, обумовлене страхом спілкування з носіями небезпечних захворювань; надмірні емоційні навантаження).

1.5. Під час роботи в медичному кабінеті необхідно використовувати наступний санітарний одяг та індивідуальні засоби захисту: халат білий, головний убір (косинка або ковпак), ватно-марлева пов'язка, рукавички гумові індивідуальні.

1.6. Про всі неполадки в роботі електропроводки і сантехніки співробітник медичного кабінету зобов'язаний негайно повідомити інженеру з охорони праці та своєму безпосередньому керівнику, а в разі їх відсутності на робочому місці – черговому адміністратору установи, а також зробити необхідні записи в журнал заявок.

1.7. Співробітник медичного кабінету зобов'язаний виконувати вимоги з пожежної безпеки.

1.8. Для забезпечення пожежної безпеки в легкодоступному місці повинен бути присутнім вогнегасник в робочому стані.

1.9. Розчини лікарських препаратів, призначених для виконання лікувальних процедур, необхідно зберігати в спеціально відведеному місці в скляних ємностях з темного скла і не

більше 10 днів. Препарати, які не призначені для зберігання при кімнатній температурі, необхідно зберігати в холодильнику; медичні препарати списку А, В, які є сильнодіючими - зберігати в спеціальних шафах, які повинні закриватися на ключ (на шафі має бути присутнім відповідний напис «А», «В»).

1.10. У тих випадках, коли для виконання роботи необхідно дотримуватися стерильності, необхідно використовувати стерильні одноразові вироби.

1.11. Всі нагрівальні прилади системи центрального опалення, труби опалювальної, водопровідної та каналізаційної систем, які знаходяться в приміщеннях, повинні бути прикриті дерев'яними кожухами, покриті олійною фарбою і мати висоту, недоступну для дотику учнів ліцею і співробітників кабінету під час проведення процедур.

1.12. Металеві корпуси і штативи електро- і світлолікувальних апаратів, в тому числі і переносні, а також нагрівачі, які можуть виявитися під напругою через порушення ізоляції, повинні бути заземлені незалежно від місця їх установки і проведення процедури.

1.13. Не допускається зберігання будь-якого обладнання, апаратури і приладів на шафах.

1.14. Медичний кабінет повинен бути оснащений усім необхідним обладнанням та інструментарієм, згідно приблизного переліку обладнання та інструментарію медичного кабінету.

1.15. За будь-яке порушення даної інструкції з охорони праці в медичному кабінеті співробітник медичного кабінету несе особисту відповідальність відповідно до чинного законодавства України.

2. Вимоги безпеки перед початком виконання роботи

2.1. Провести провітрювання приміщення.

2.2. Перевірити правильність використання обладнання на робочому місці (установка столу, стільця) і, при необхідності, провести необхідні зміни для запобігання неправильних поз і тривалих напруг м'язів тіла.

2.3. Перевірити освітленість медичного кабінету і свого робочого місця.

2.4. Одягти чистий санітарний одяг, взуття.

2.5. Переконатися в справності всіх апаратів і устаткування, огорожень, блокувань, заземлюючих пристроїв, і в разі виявлення неполадок негайно проінформувати про це свого безпосереднього керівника, зробивши відповідний запис у спеціальний журнал для замітки про проведення поточного ремонту апаратури і її профілактичного огляду.

2.6. Всі контрольно-вимірювальні прилади обладнання та апаратів необхідно піддати перевірці відповідно до встановленого порядку.

2.7. Провести перевірку справності та ефективності роботи припливно-витяжної вентиляції і включити вентиляцію.

2.8. Видалити пил з обладнання і апаратів сухою ганчіркою, провести вологу обробку ртутно-кварцових ламп з використанням спирту-ректифікату.

2.9. Перевірити стан всіх проводів. Проводи, які служать для підключення обладнання і апаратів до мережі, повинні бути виготовлені з гнучкого кабелю, а при його відсутності - з гнучких проводів, поміщених в гумову трубку. Проводи, які відходять від обладнання і апаратів до пацієнта, повинні мати якісну ізоляцію, цілісність проводів необхідно перевіряти перед кожною експлуатацією.

2.10. У медичному кабінеті забороняється:

проводити лікувальні та діагностичні процедури на несправному обладнанні і апаратах;
проводити будь-які маніпуляції всередині обладнання і апаратів;
використовувати дроти з ізоляцією, що має дефекти;
проводити медичні процедури з використанням несправних і (або) саморобних Інструментів.

2.11. Не приступати до роботи при виявленні будь-яких невідповідностей робочого місця встановленим в даному розділі вимогам, а також при неможливості виконати зазначені в даному розділі підготовчі до роботи дії.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Співробітник медичного кабінету зобов'язаний:

- дотримуватися вимог цієї інструкції;
- виконувати всі правила по експлуатації та інструкції з охорони праці використовуваного обладнання, апаратури, приладів, інструментів і різних пристосувань;
- щодня тримати в порядку і чистоті своє робоче місце;
- дотримуватися всіх загальних вимог гігієни праці;
- проводити дезінфекцію медичних інструментів багаторазового користування способом занурення їх в один з розчинів, зазначених у додатку 11 ДСанПіН 5.5.2.008-01, або використовувати фізичні методи дезінфекції (кип'ятіння, сухе гаряче повітря);
- після кожного огляду учнів на педикульоз, використаний гребінь обдавати окропом або обробляти 70% розчином спирту;
- отримувати інформацію у кожного учня, що знаходиться на прийомі, про наявні у нього протипоказання до застосування лікарських препаратів, про наявність у нього алергічних реакцій і перенесених останнім часом захворювань, а також про його контактах з носіями інфекційних захворювань;
- при знаходженні учнів в медичному кабінеті забезпечити виконання ними Правил поведінки для учнів, а також дотримання ними тиші і порядку.

3.2. Під час роботи в медичному кабінеті забороняється:

- допускати накопичення великої кількості паперів на робочому місці;
- проводити самостійне розкриття і ремонт обладнання, апаратури, приладів, інструментів і пристосувань;
- порушувати правила по використанню інструментів і пристосувань;
- порушувати правила по експлуатації обладнання, апаратури і приладів;
- порушувати правила зберігання медичних препаратів;
- залишати без нагляду медичні препарати в доступних місцях;
- застосовувати лікарські препарати без перевірки їх на алергічну реакцію у кожного учня;
- залишати учнів в кабінеті одних без нагляду;
- залишати без нагляду працююче обладнання, апаратуру, прилади та пристрої.

3.3. Під час передбачених перерв в роботі, з метою зменшення нервово-емоційної напруги, втоми зорового апарату, зменшення гіподинамії і гіпокінезії, запобігання розвитку надмірного стомлення необхідно виконувати відповідні комплекси фізичних вправ.

3.4. Використання іонізаторів допускається тільки під час перерв в роботі та при відсутності людей в приміщенні.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Після закінчення роботи співробітник медичного кабінету зобов'язаний:

- відключити електроживлення використовуваного обладнання, апаратури і приладів в послідовності, яка встановлена інструкціями по їх експлуатації з урахуванням характеру виконуваних робіт;
- прибрати в спеціально обладнані для зберігання місця всі лікарські препарати, інструменти і пристосування, які використовувалися протягом дня;
- прибрати зі столу робочі матеріали і привести в належний порядок своє робоче місце;
- організувати послідовний вихід з кабінету всіх учнів, які знаходяться в ньому;
- вимкнути освітлення, перекрити водопостачання і закрити всі вікна.

4.2. При виявленні несправності меблів, обладнання, апаратури, приладів, інструментів і пристосувань, порушення цілісності шибок доповісти про це завідувачу господарством, а

при його відсутності на робочому місці - черговому адміністратору, а також зробити запис у журнал заявок.

5. Вимоги безпеки при аварійних ситуаціях

5.1. У разі виникнення аварійних ситуацій, наприклад, замикання електропроводки, прориву водопровідних труб, виникнення задимлення, появи сторонніх запахів та іншого, здатних привести до травмування і (або) отруєння співробітників і (або) учнів, присутніх в медичному кабінеті, медичний працівник зобов'язаний, по можливості, відключити несправне обладнання, апаратуру і прилади від мережі, негайно вивести з кабінету учнів, керуючись схемою евакуації та дотримуючись при цьому порядку та спокою; якомога швидше повідомити про те, що трапилося завідувачу господарством, а в разі відсутності на робочому місці - черговому адміністратору установи.

5.2. При виявленні обривів проводів електроживлення або порушення цілісності їх ізоляції, несправності заземлення та інших пошкоджень електрообладнання, появи запаху гару, сторонніх звуків в роботі обладнання і тестових сигналів, які повідомляють про його несправність, негайно зупинити роботу і вимкнути живлення.

5.4. При ураженні учнів електричним струмом вжити екстрених заходів по їх звільненню від дії електричного струму шляхом відключення електроживлення, і, при необхідності, надати потерпілим першу допомогу.

5.5. У разі виникнення загоряння апаратури та обладнання негайно вимкнути живлення, повідомити про це на пульта пожежної охорони і безпосереднього керівника, після чого приступити до гасіння пожежі всіма наявними засобами.

Завідувач

господарством

З інструкцією ознайомлений (а)

_____ « ____ » _____ 20__ р.

Міністерство освіти і науки України
Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради Тернопільської області

**Інструкція
з охорони праці №102**

**Інструкція
з охорони праці №102 при роботі з тримером**

Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради

*Наказ директора Новосільського ліцею
імені Мирона Зарицького
Скориківської сільської ради
від 22.01.2025 №11-агп*

Інструкція з охорони праці №102 при роботі з тримером

1. Загальні вимоги охорони праці

1.1. У даній *інструкції з охорони праці при роботі з тримером* наведено основні вимоги щодо безпечної експлуатації ручного бензо- та електроінструменту (тримера), призначеного для скошування трави.

1.2. До самостійної роботи з бензо- та електропривідним інструментом допускаються особи, які досягли віку 18 років, ознайомлені з даною інструкцією з охорони праці при роботі з тримером та паспортом технічної експлуатації тримера, пройшли інструктаж з охорони праці, обов'язковий медичний огляд та не мають протипоказань до роботи з електроінструментом.

1.3.

- у вибухонебезпечних та пожежонебезпечних зонах території закладу;
- у стані фізичної втоми, хвороби, а також, перебуваючи під впливом алкоголю або медичних препаратів;
- на території закладу з кутом нахилу більше 20 градусів (для газонкосарки);
- під час грози та дощу;
- по мокрій траві;
- в умовах слабкої освітленості.

1.4. Під час скошування трави категорично заборонено палити та використовувати відкритий вогонь.

1.5. Працівник закладу повинен бути забезпечений спецодягом та спецвзуттям під час роботи з ручним бензо - та електроінструментом, а також використовувати захисні окуляри.

1.6. Для роботи з тримером необхідно застосовувати тільки ті мастильні матеріали, які зазначені у паспорті інструмента.

1.7. Допускається використовувати інструмент тільки зі стандартними (оригінальними) робочими насадками.

1.8.

- передавати тример іншим особам;
- самостійно здійснювати ремонт інструменту;
- торкатися до обертових частин бензо- та електроінструменту;
- торкатися тих частин тримера, які нагріваються під час його роботи (глушник, циліндр).

1.9. На робітника закладу, який виконує з роботу зі скошування трави ручним тримером, можуть впливати наступні небезпечні та шкідливі виробничі фактори:

- рухомі ріжучі частини бензо- та електроінструменту;
- підвищений рівень шуму;
- вібрація тримера;
- вихлопні гази;
- висока температура глушника;
- відлітаючі під час роботи тримера гілки, каміння, інші предмети.
- Під впливом зазначених факторів, за певних умов, робітник закладу, який виконує роботу зі скошування трави, може одержати механічну травму або термічний опік.

1.10.

- будову та принцип роботи тримера;
- основні види та причини неполадок даного обладнання та способи їх усунення;

- безпечні прийоми при роботі з тримером.
 - 1.11. Робітник навчального закладу, який використовує в роботі бензо- та електроінструмент, несе відповідальність за порушення вимог даної інструкції з охорони праці при роботі з тримером у відповідності з чинним законодавством.
- 2. Вимоги охорони праці перед початком роботи з тримером**
 - 2.1. Необхідно надіти на себе спецодяг та спецвзуття, застебнувши їх таким чином, щоб було зручно та безпечно працювати.
 - 2.2. Слід перевірити наявність та справність засобів індивідуального захисту, необхідних для виконання роботи (рукавички, захисні окуляри).
 - 2.3. Для захисту органів слуху слід використовувати протишумові навушники або беруші.
 - 2.4. Необхідно пройти інструктаж з безпечного виконання робіт з реєстрацією у відповідному журналі.
 - 2.5.
 - гальмо ланцюга, рукоятку гальма ланцюга;
 - блокувальний важіль ручки газу;
 - уловлювач ланцюга;
 - систему зменшення вібрації;
 - глушник тримера;
 - захисний елемент правої руки;
 - ріжучий механізм;
 - захисний екран ліски тріммера.
 - 2.6. Необхідно заправити паливний бак робочого інструменту бензином та надійно закрутити його кришкою.
 - 2.7. Інструмент, що працює на бензині, слід заправляти паливом тільки на відкритому повітрі при вимкненому та охолодженому двигуні таким чином, щоб рівень палива був на 1 см. нижче нижнього краю заливної горловини.
 - 2.8. Необхідно оглянути ділянку території закладу, на якому будуть проводитися роботи зі скошування трави з використанням тримера. Слід видалити всі предмети, які можуть бути захоплені та відкинуті інструментом (камені, гілки тощо).
 - 2.9. Слід перевірити відсутність сторонніх людей і тварин у радіусі 15 метрів від місця роботи тримера.
 - 2.10. Необхідно перевірити цілісність та надійне з'єднання електричного кабелю електроприводного тримера.
 - 2.11. Застосовувати робочий інструмент слід тільки за його прямим призначенням.
 - 2.12. Запуск тримера необхідно здійснювати не ближче 3-х метрів від місця заправлення паливом.
- 3. Вимоги охорони праці під час роботи з тримером**
 - 3.1. Запуск двигуна бензо- та електроінструменту слід виконувати у відповідності з інструкцією з його експлуатації.
 - 3.2. Суворо заборонено здійснювати роботи з тримером при поганих погодних умовах, таких як: густий туман, сильний дощ, різкий вітер, холод тощо.
 - 3.3. Необхідно бути особливо уважним під час виконання робіт на слизькому ґрунті.
 - 3.4. В процесі роботи слід тримати інструмент за передню та задню рукоятки.
 - 3.5. Необхідно зупиняти двигун тримера під час переходу на іншу ділянку території.
 - 3.6. Виконувати роботу необхідно в одному режимі. Стояти слід стійко, поставивши стопи ніг на відстані одина від одної. Після виконання поворотного руху, слід переміститися вперед та знову стати у стійке положення.
 - 3.7.
 - виконувати роботи завжди на повних обертах;
 - не проходити тримером по вже скошеній траві на зворотному шляху.
 - 3.8. Перед тим, як почати збирати зрізану траву, слід зупинити двигун інструменту та зняти лямку.
 - 3.9. Під час роботи з використанням тримера, необхідно тримати голівку інструменту виключно над землею під кутом. Роботу слід виконувати кінцем струни, не притискаючи її

до викошуваної ділянки.

3.10. Під час зрізання трави, з метою недопущення пошкодження та зношення головки тримера, не слід допускати постійного дотику головки інструменту до землі.

3.11. Перед завершенням роботи необхідно вимкнути двигун тримера та дочекатися повної зупинки його ріжучої частини.

3.12. Не допускається виконувати роботи з бензо- та електроінструментом зі знятими захисними пристроями.

3.13. Не рекомендується допускати перевантаження двигуна тримера.

3.14. Перед дозаправленням робочого інструменту слід глушити двигун.

3.15. Під час виконання роботи необхідно зберігати стійку рівновагу та надійну опору ніг.

4. Вимоги охорони праці після закінчення роботи

4.1.

- з працюючим двигуном;
- з підключеним електроживленням;
- з ключем у замку запалювання або з ключем безпеки в двигуні.

4.2.

- перевести швидкість двигуна в положення «малих оборотів»;
- відпустити скобу безпеки, через деякий час після цього двигун та ріжуча частина тримера зупиняться;
- відключити електроживлення робочого інструменту;
- вийняти ключ із замка запалювання або ключ безпеки з двигуна інструменту;
- зняти високовольтний дріт зі свічки запалювання;
- очистити робочий інструмент від подрібненої трави.

4.3. Перед тим, як помістити тример для зберігання у закрите приміщення, слід дочекатися повного охолодження його двигуна.

4.4. Необхідно зняти та привести в порядок спецодяг та спецвзуття, які використовувалися під час роботи.

4.5. Слід вимити обличчя та руки теплою водою з милом.

4.6. Про всі недоліки та несправності, виявлені під час роботи, необхідно інформувати свого безпосереднього керівника.

5. Вимоги охорони праці в аварійних ситуаціях

5.1.

- підвищена загазованість у приміщеннях, де проводиться ремонт тримера;
- отримання травми працівником у разі вильоту предметів з-під ріжучої частини інструменту;
- електротравми;
- загоряння робочого інструменту.

5.2. Дана інструкція з охорони праці при роботі з тримером вимагає при виявленні будь-яких неполадок або аварійної ситуації, яка загрожує життю і здоров'ю людей, працівник закладу, який працює з тримером, зобов'язаний:

- зупинити виконання роботи;
- заглушити двигун робочого інструменту;
- попередити працівників, які знаходяться поруч про небезпеку, що виникла;
- доповісти про несправності або аварійну ситуацію своєму безпосередньому керівникові.

Завідувач господарством _____

З інструкцією ознайомлений (а)

_____ «___» _____ 20__ р.

Міністерство освіти і науки України
Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради Тернопільської області

**Інструкція
з охорони праці №103**

**Інструкція з охорони праці №103
при роботі з ручним електроінструментом**

Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради

*Наказ директора Новосільського ліцею
імені Мирона Зарицького
Скориківської сільської ради
від 22.01.2025 №11-агп*

Інструкція з охорони праці №103 при роботі з ручним електроінструментом

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з охорони праці при роботі з ручним електроінструментом розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018 р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 01 вересня 2017 року, з урахуванням «Правил охорони праці під час роботи з інструментом та пристроями», затвердженими наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України 19.12.2003 р. №966.

1.2. Дана інструкція поширюється на всіх працівників загальноосвітнього закладу, що використовують в роботі ручний електроінструмент.

1.3.

- у віці 18 років і старше, які пройшли обов'язковий періодичний медичний огляд і не мають медичних протипоказань для роботи з ручним електроінструментом;
- які пройшли вступний інструктаж з охорони праці та первинний інструктаж на робочому місці;
- ознайомленим з інструкціями з експлуатації ручного електроінструменту

1.4. Працівники, допущені до роботи з електроінструментом, повинні спочатку пройти навчання і перевірку знань щодо безпечного виконання робіт з застосуванням електроінструменту.

До роботи з електроінструментом класу I в приміщеннях з підвищеною небезпекою, та поза приміщеннями допускаються працівники з II групою електробезпеки.

До роботи з електроінструментом II і III класу достатньо I групи з електробезпеки.

1.5.

- фізичні - електричні і магнітні поля; статична електрика; підвищена напруга в електричній мережі; шум; вібрація; обертові і рухомі частини електроінструменту; колючі і ріжучі частини і пристосування електроінструменту;
- хімічні - пил;

1.6.

- захисних окулярів;
- діелектричних засобів індивідуального захисту - рукавички, боти, калоші, килимки.

1.7. Під час роботи працівникові необхідно дотримуватися правил носіння спецодягу, користування засобами індивідуального та колективного захисту, дотримуватися правил особистої гігієни, підтримувати чистоту робочого місця.

1.8. При роботі з електроінструментом потрібно виконання положень даної інструкції з охорони праці при роботі з електроінструментом, інструкцій по правилам експлуатації використовуваного в роботі електроінструменту.

1.9. Місця підключення електроінструменту повинні мати написи або таблички із зазначенням напруги в електричній мережі.

1.10. З метою забезпечення пожежної безпеки робоче місце робітника повинно бути оснащено справним вогнегасником.

1.11. Працівникові загальноосвітньої установи необхідно знати місце розташування аптечки

для надання першої допомоги постраждалим.

1.12. Про будь-які несправності використовуваного в роботі електроінструменту, працівникові слід терміново доповісти завгоспу, а при його відсутності – черговому адміністратору ліцею і зареєструвати факт несправності в журналі реєстрації заявок.

1.13. За будь-яке порушення цієї інструкції з охорони праці при роботі з ручним електроінструментом працівник несе персональну відповідальність відповідно до чинного законодавства.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи з електроінструментом

2.1. Одягнути і привести в порядок необхідний спецодяг.

2.2. Підготувати засоби індивідуального захисту, упевнитися в їх справності.

2.3. Оглянути комплектність і надійність кріплення деталей; справність кабелю (шнура), його захисної трубки і штепсельної вилки; цілісність ізоляційних деталей корпусу, рукоятки; наявності захисних кожухів та їх справності.

2.4. Провести перевірку на справність редуктора (перевіряється поворотом шпинделя інструменту при відключеному двигуні електроінструменту).

2.5. Переконатися в справності робочого інструмента. На ньому не повинно бути тріщин, поглиблень, задирок, вибоїн.

2.6. На холостому ходу перевірити справність кола заземлення між корпусом інструменту і заземлювальним контактом штепсельної вилки.

2.7. Повністю звільнити місце роботи від непотрібних речей - деталей, вузлів, будівельних матеріалів, мотлоху і т.д.

2.8. При проведенні висотних робіт необхідно в обов'язковому порядку встановлювати підмостки, настили, ліси, драбину, що мають захисні огороження.

2.9. Не дозволяється виконувати роботи з електроінструментом з приставних драбин.

2.10. неполадок

- пошкодження штепсельного з'єднання, кабелю або його захисної трубки;
- пошкодження кришки щіткотримача;
- нечітка робота вимикача;
- іскріння щіток на колекторі, що супроводжується появою кругового вогню на його поверхні;
- витікання мастила з редуктора або вентиляційних каналів;
- поява диму або запаху, характерного для палаючої ізоляції;
- поява підвищеного шуму, стуку, вібрації;
- злам або поява тріщин у корпусній деталі, рукоятці, захисному огороженні;
- пошкодження робочої частини електроінструменту;
- зникнення електричного зв'язку між металевими частинами корпусу та нульовим захисним штирем штепсельної вилки.

2.11.

- відповідність напруги і частоти струму електричної мережі до напруги і частоти струму електродвигуна електроінструмента, зазначених в паспортних даних;
- надійність закріплення робочого виконувального інструменту (свердел, абразивних кругів, дискових пил, ключів-насадок т.і.).

2.12. Не дозволяється починати роботу, якщо виявлено невідповідності робочого місця викладеним у цьому розділі інструкції з охорони праці при роботі з електроінструментом вимогам, а також, якщо немає можливості провести зазначені в цьому розділі підготовчі до роботи дії.

3. Вимоги безпеки під час роботи з ручним електроінструментом

3.1. Працюючий з електроінструментом повинен дотримуватися вимог даної інструкції з охорони праці при роботі з ручним електроінструментом, правила використання електроінструменту.

3.2.

- якщо тільки один електроінструмент одержує живлення від розподільчого трансформатора безпеки;

- якщо електроінструмент одержує живлення від перетворювача частоти з окремими обмотками;
- якщо електроінструмент одержує живлення через захисно-вимикальний пристрій.
У приміщеннях без підвищеної небезпеки ураження працівників електричним струмом достатньо застосувати діелектричні рукавиці, а в приміщеннях зі струмовідними підлогами - також і діелектричні калоші або килими.

3.3. Електроінструментом класів II і III дозволяється працювати без застосування індивідуальних засобів захисту в приміщеннях без підвищеної небезпеки ураження працівників електричним струмом.

3.4.

- постійно підтримувати порядок і чистоту на робочому місці;
- не допускати присутності поруч з працюючим приладом інших працівників, що не відносяться до виконання роботи і учнів ліцею;
- включати використовуваний електроінструмент у мережу за допомогою штепсельних з'єднань, що відповідають вимогам електричної безпеки;
- контролювати, щоб кабель (шнур) електричного інструменту був захищений від випадкового пошкодження;
- не допускати натяжки і перекручування кабелю (шнура) і не піддавати його навантаженням;
- включати ручний електроінструмент, тільки встановивши його в робоче положення;
- при зміні робочого місця відключати прилад від мережі штепсельною вилкою;
- переносити ручний електроінструмент, взявши його за рукоятку;
- під час усіх перерв у роботі відключати ручний електроінструмент від мережі штепсельною вилкою;
- не допускати ударів, падінь електроінструменту і потрапляння бруду і води на нього;
- працюючи з електричною свердлильною машиною (дрилем) з довгим свердлом відключати її від мережі вимикачем до повної виїмки свердла з отвори;
- під час роботи абразивним кругом необхідно упевнитися в тому, що вони перевірені на міцність;
- уважно стежити за тим, щоб іскри не попадали на людей і кабель (шнур);
- стежити за тим, щоб спецодяг під час роботи не торкався обертового робочого інструмента або шпинделя;
- при несправності засобів індивідуального захисту припинити роботу;
- під час роботи контролювати справність ручного електроінструменту;
- при нагріванні корпусу працюючого електроінструменту слід зробити перерву в роботі;
- закріплювати змінний робочий інструмент, обов'язково відключивши його від мережі, призначеним для цього інструментом;
- при появі запаху гару або диму, сильного шуму і вібрації терміново відключити електроінструмент від електромережі до усунення неполадок;
- виконувати тільки ту роботу, яка доручена працівнику і по якій він пройшов відповідний інструктаж з охорони праці та техніки безпеки.

3.5.

- зупиняти обертовий робочий інструмент або шпиндель за допомогою рук;
- торкатися в процесі роботи до інструменту, що обертається, або шпинделя;
- залишати без контролю включене електрообладнання;
- встановлювати і змінювати робочий інструмент, закріплювати насадки не відключивши ручну електричну машину від мережі витягнувши вилку;
- передавати електроінструмент іншим працівникам, які не мають права користування ним;
- самостійно підключати ручний електроінструмент до знижувальних трансформаторів, перетворювачів частоти струму, а також ремонтувати електроінструмент;
- переносити електроінструмент з одного робочого місця на інше, не відключивши при цьому електродвигун.

3.6. Під час виконання робіт з електродрилем предмети, що підлягають свердлінню, необхідно надійно закріплювати.

3.7. Не дозволяється торкатись руками до різального інструменту, що обертається.

3.8. Під час свердління електродрилем з використанням важеля для притискування необхідно стежити, щоб кінець важеля не спирався на поверхню, з якої він може зісковзнути.

Не дозволяється застосовувати замість важелів випадкові предмети.

3.9. Не дозволяється обробляти електроінструментом мокрі та обмерзлі деталі.

3.10. Не дозволяється виконувати роботи з електроінструментом, в якому відсутній захист від дії крапель або бризок (при виконанні робіт за умов дії крапель та бризок, а також на відкритих майданчиках під час снігопаду або дощу).

3.11. Кабель електроінструменту має бути захищений від випадкових пошкоджень і зіткнень його з гарячими, вогкими та масними поверхнями.

3.12. У разі раптового зупинення електроінструменту (зникнення напруги в мережі, заклинювання рухомих частин тощо) його необхідно від'єднати від електричної мережі вимикачем.

3.13. Не дозволяється працівникам, що працюють з електроінструментом, розбирати і ремонтувати інструмент, кабель, штепсельні з'єднання та інші частини самочинно, якщо ці роботи не входять до їх службових обов'язків.

3.14. Не дозволяється вилучати стружку або тирсу під час роботи електроінструмента. Стружку слід видаляти спеціальними крючками або щітками, після повної зупинки електроінструмента.

3.15. Не дозволяється продовження робіт електроінструментом в разі найменших ознак його несправності, або якщо особа, що працює з ним, раптом відчує хоча б слабку дію електроструму: в обидвох випадках робота має бути негайно припинена, а несправний електроінструмент зданий для перевірки і ремонту.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи з електроінструментом

4.1.

- вимкнути і відключити електроінструмент від електромережі, очистити і змастити його;
- відключити стабілізатор напруги (якщо він застосовувався);
- провести ретельний огляд і привести в порядок робоче місце;
- електричні кабелі і ручний електроінструмент передати на зберігання завгоспу;
- прибрати спецодяг і засоби індивідуального захисту в спеціальну шафу;
- доповісти про несправності і зауваження, виявлені під час роботи, свого безпосереднього керівника і зареєструвати відповідний запис в журналі реєстрації заявок;
- покидаючи приміщення, необхідно закрити всі вікна і вимкнути освітлення.

4.2. Зберігати електроінструмент та допоміжне обладнання до нього слід у сухому приміщенні, обладнаному стелажми, полицями, скринями, що надійно забезпечують його збереження, згідно з вимогами до умов зберігання, зазначеними в паспорті електроінструмента.

4.3. Не дозволяється складати електроінструмент в два ряди і більше без спеціального упакування.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. При виникненні аварійних ситуацій працівник повинен, по можливості, відключити несправний електроінструмент і терміново доповісти про випадок завгоспу, інженеру з охорони праці або черговому адміністратору установи.

5.2. При пошкодженні робочого електроінструменту негайно припинити роботу.

Відключити ручний електроінструмент від мережі і провести заміну пошкодженого робочого інструмента.

5.3. При раптовому припиненні подачі електричної енергії електроінструмент відключити за допомогою вимикача.

5.4. При виявленні напруги (відчувши дію струму) слід терміново відключити електроінструмент вимикачем і від'єднати його від мережі за допомогою штепсельної вилки.

Виявивши обрив проводів електроживлення або порушення цілісності їх ізоляції, пошкодження заземлення та інших неполадок електрообладнання, появи запаху гару, сторонніх звуків в роботі ручного електроінструменту терміново припинити роботу,

відключити живлення і доповісти про це завгоспу, інженеру з охорони праці або черговому адміністратору.

5.5. При ураженні робочого електричним струмом вжити заходів щодо його звільнення від дії струму, вимкнувши електроживлення, і надати потерпілому першу допомогу. Звільняючи потерпілого від дії електричного струму необхідно стежити за тим, щоб самому не контактувати з частиною, що несе струм, або не опинитися під кроковою напругою.

5.6. При загорянні електроустаткування відключити живлення, повідомити в пожежну частину і директору ліцею, після цього приступити до гасіння пожежі наявними засобами.

Завідувач господарством _____

З інструкцією ознайомлений (а)

_____ «___» _____ 20__ р.

Міністерство освіти і науки України
Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради Тернопільської області

**Інструкція
з охорони праці №104**

**Інструкція
з охорони праці №104 при роботі з газонокосаркою**

Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради

*Наказ директора Новосільського ліцею
імені Мирона Зарицького
Скориківської сільської ради
від 22.01.2025 №11-агп*

Інструкція з охорони праці №104 при роботі з газонокосаркою

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з охорони праці при роботі з газонокосаркою розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018 р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 01 вересня 2017 року.

1.2. Дана інструкція з охорони праці при роботі з газонокосаркою поширюється на всіх працівників загальноосвітнього закладу, що працюють з даним приладом.

1.3. До самостійної роботи з газонокосаркою мають допуск особи не молодше 18 років, що пройшли обов'язковий медичний огляд, пройшли вступний та первинний інструктаж з охорони праці, навчання та стажування на робочому місці. До роботи з електричною газонокосаркою допускаються особи, які мають групу з електробезпеки не нижче II.

1.4.

1.4.1. Виконувати тільки той вид робіт, які визначені робочою інструкцією.

1.4.2. Дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку установи.

1.4.3. Правильно використовувати засоби індивідуального та колективного захисту.

1.4.4. Дотримуватися всіх вимог охорони праці на території установи.

1.4.5. Слід терміново сповіщати свого безпосереднього керівника про будь-які ситуації, що виникли, які можуть загрожувати життю і здоров'ю людей, про кожний нещасний випадок або про погіршення стану власного здоров'я, у тому числі про прояв ознак гострого професійного захворювання (отруєння).

1.4.6. Працівникові необхідно вміти надавати першу допомогу постраждалим при ураженні електричним струмом і при будь-яких інших травмах і гострих захворюваннях.

1.4.7. Необхідно вміти правильно використовувати первинні засоби пожежогасіння.

1.5.

- рухомі машини і механізми;
- висока напруга в електричному ланцюзі, замикання якого може відбутися через тіло людини;
- підвищений рівень шуму і вібрації при роботі з газонокосаркою;
- підвищена або знижена температура повітря при роботі;
- висока вологість і надмірна загазованість повітря робочої зони;
- гострі кромки робочих інструментів і обладнання;
- поява на території вибухонебезпечних, пожежонебезпечних і отруйних речовин;
- шкідливі речовини (оксид і діоксид вуглецю);
- відлітаючі шматочки ґрунту, гілок при роботі газонокосарки;
- надмірні фізичні перевантаження при роботі.

1.6. У разі отримання травми або нездужання слід негайно зупинити виконання роботи, доповісти про це своєму безпосередньому керівникові і звернутися за допомогою до найближчого медичного закладу.

1.7. За невиконання положень інструкції з охорони праці при роботі з газонокосаркою винний притягується до відповідальності згідно з чинним законодавством України.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи з газонокосаркою

- 2.1. Необхідно надіти на себе спецодяг, спецвзуття та засоби індивідуального захисту.
- 2.2. Слід перевірити і переконатися в справності газонокосарки, інструменту, пристосувань і засобів захисту.
- 2.3. Про всі недоліки і несправності газонокосарки, пристосувань і засобів захисту, виявлених при огляді, слід доповісти керівнику робіт для вжиття заходів до їх усунення.
- 2.4.
- 2.4.1. Необхідно перевірити надійність кріплення і правильність заточування ножа.
- 2.4.2. Перевірити справний стан і надійність кріплення захисного кожуха.
- 2.4.3.
- горловина бензобака повинна бути закрита пробкою, бак повинен бути надійно прикріплений до корпусу газонокосарки, ручка крана повинна надійно фіксуватися в двох положеннях, що мають чіткі написи "Відкрито - Закрито";
 - місця з'єднання крана з бензобаком і відходить патрубком, а також сальник ручки крана не повинні пропускати паливо;
 - ручка управління дроселем повинна переміщатися плавно, без заїдання і відчутного люфту;
 - усмоктувальна трубка карбюратора повинна бути обладнана повітряним фільтром;
 - експлуатація двигуна газонокосарки без повітряного фільтра, передбаченого заводом-виробником, категорично заборонена;
 - приймальня труба глушника і сам глушник газонокосарки не повинні мати тріщин, розривів металу і наскрізної корозії;
 - вихлоп відпрацьованих газів повинен бути спрямований таким чином, щоб струмінь, який виходить при роботі двигуна, не обдував руки співробітника і не забруднював зони його дихання.
- 2.4.4.
- в системі запалювання газонокосарки підлягають щоденному огляду провід високої напруги, його наконечник і кнопка зупинки двигуна;
 - провід високої напруги повинен бути одним кінцем щільно закріплений в ізолюючій втулці магнето, а інший його кінець повинен бути армований спеціальним наконечником, що містить опір для придушення радіоперешкод;
 - пробний запуск газонокосарки повинен бути здійснений відповідно до інструкції заводу-виготовлювача.
- 2.5. Під час роботи двигуна газонокосарки не повинно бути сторонніх шумів і стукотів; двигун повинен міняти число обертів відповідно до положення ручки "газу" і при цьому не давати спалахів в карбюратор або глушник.
- 2.6. Для живлення електричних газонокосарок слід уздовж газонів, на яких будуть виконуватися роботи по скосу трави, встановити штепсельні роз'єми. Штепсельні вилки повинні мати заземлюючий контакт, що забезпечує випереджаюче підключення заземлення до корпусу газонокосарки щодо подачі напруги живлення і більш пізніше його відключення при виключенні.
- 2.7. Кількість і місця розташування штепсельних роз'ємів необхідно визначати виходячи з того, що довжина кабелю, що з'єднує електричну газонокосарку зі штепсельним роз'ємом, не повинна перевищувати 150 м, для чого повинен бути передбачений кабельний барабан з ємністю.
- 2.8. Для підключення штепсельних роз'ємів повинна бути прокладена спеціальна лінія, яка повинна отримувати електроживлення від окремого автомата. Після завершення робіт з використанням газонокосарки, лінія повинна бути знеструмлена шляхом відключення автомата. Місце установки автомата вибирається таким чином, щоб виключалася можливість його включення сторонніми людьми.
- 2.9. Електричний кабель, що з'єднує газонокосарку з живильною лінією, не повинен мати механічних пошкоджень зовнішньої оболонки.
- 2.10. У місцях введення повинна бути повністю усунена можливість стирання і пошкодження оболонки електричного кабелю. Струмопровідні частини повинні бути недоступні для випадкового дотику.
- 2.11. Технологічні процеси косіння газонів повинні здійснюватися відповідно до правил

технічної експлуатації використовуваних газонокосарок, з дотриманням вимог, що забезпечують захист працівників від впливу шкідливих і небезпечних факторів.

2.12. Перед початком виконання робіт працівник освітнього закладу, що обслуговує газонокосарку, повинен бути попередньо проінструктований про специфічні особливості косіння конкретного газону.

2.13. Безпосередньо перед початком косіння трави необхідно провести зовнішній огляд ділянки і видалити всі сторонні предмети (камені, скло, гілки), які знаходяться на ній.

2.14. Перебування сторонніх осіб на ділянці косіння заборонено.

3. Вимоги безпеки під час роботи з газонокосаркою

3.1. Починати косіння газону необхідно таким чином, щоб виключити можливість засмічення проїзної частини, пішохідних доріжок та інших територій установи скошеною травою. Для цього перші 1-2 проходи слід виконувати в такому напрямку, щоб викид скошеної трави відбувався всередину газону.

3.2. Для в'їзду газонокосарки на газон через бордюр необхідно використовувати спеціально виготовлені з урахуванням місцевих умов настили.

3.3. Під час переміщення газонокосарки з однієї ділянки території установи на іншу слід відключати ріжучий апарат газонокосарки і встановлювати його в транспортне положення.

3.4. Ніж ріжучого апарату газонокосарки необхідно очищати від трави за допомогою спеціальних щіток. Очищати деталі ріжучого апарату газонокосарки руками забороняється.

3.5. Не допускається застосовувати газонокосарки, обладнані механічним двигуном, для скошування газонів на висоту менше 2 см.

3.6. Не дозволяється застосовувати газонокосарку для косіння трави, висота якої більше 20 см.

3.7 Не дозволяється курити під час заправки газонокосарки паливом, а також під час роботи газонокосарки.

3.8. Якщо в процесі косіння трави будуть виявлені які-небудь відхилення від нормальної роботи (сторонні стуки, підвищена вібрація і т.д.), то двигун газонокосарки повинен бути негайно зупинений.

3.9. Не дозволяється виконувати ремонтні і регульовальні (крім регулювання карбюратора) роботи при працюючому двигуні газонокосарки.

3.10. У разі випадкового пошкодження кабелю електричної газонокосарки необхідно терміново припинити виконання роботи і знеструмити газонокосарку шляхом відключення штепсельного роз'єму.

3.11.

- натягувати і перегинати електричний кабель;
- передавати газонокосарку стороннім особам;
- здійснювати роботи поблизу від людей і тварин;
- виконувати роботи під час дощу;
- залишати газонокосарку без нагляду;
- чистити і обслуговувати газонокосарку без відключення її від електричної мережі.

3.12. Працівникові слід уважно стежити за тим, щоб електричний шнур не потрапив під ножі газонокосарки.

3.13. Під час проведення робіт з використанням газонокосарки дотримуватися інструкції з пожежної безпеки на території установи.

4. Вимоги безпеки після закінчення робіт з газонокосаркою

4.1. Необхідно привести в належний порядок робочу територію, газонокосарку, інструменти і пристосування, знеструмити електричну газонокосарку, здійснити її очищення від трави та бруду.

4.2. Доставити газонокосарку, робочий інструмент і пристосування до основного місця роботи.

4.3. Після прибуття до основного місця роботи, зняти з себе спецодяг, спецвзуття та вимити руки з милом.

4.4. Доповісти безпосередньому керівнику про всі недоліки, виявлені під час роботи з газонокосаркою та вжиті заходи щодо їх усунення.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. У разі виникнення аварій та ситуацій, які можуть призвести до нещасних випадків при використанні газонокосарки, слід:

5.1.1. негайно зупинити виконання роботи і оповістити про це керівника робіт.

5.1.2. Під керівництвом керівника робіт екстрено вжити всіх можливих заходів, спрямованих на усунення причин аварій або ситуацій, які можуть призвести до нещасних випадків.

5.1.3. При перегріві двигуна газонокосарки слід зупинити його і дати можливість охолонути. Охолоджувати двигун водою не дозволяється.

5.1.4. При появі стуку, вібрації, зміни характерного шуму, появи запаху гару або диму необхідно негайно відключити газонокосарку.

5.2. У разі виникнення пожежі, задимлення необхідно:

5.2.1. Оперативно доповісти про це по телефону 101 в пожежну охорону, поінформувати всіх співробітників установи і оповістити про те, що трапилося свого безпосереднього керівника.

5.2.2. Знеструмити електроживлення газонокосарки.

5.2.3. Приступити до ліквідації пожежі первинними засобами пожежогасіння, якщо це не пов'язано з ризиком для життя.

5.3. При нещасному випадку слід:

5.3.1. Екстрено надати першу допомогу потерпілому і при необхідності організувати його транспортування до найближчої лікувальної установи.

5.3.2. Вжити екстрених заходів, спрямованих на запобігання розвитку аварійної або іншої надзвичайної ситуації та впливу травмуючих чинників на інших осіб.

Завідувач господарством _____

З інструкцією ознайомлений (а) _____ «___» _____ 20__ р.

Міністерство освіти і науки України
Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради Тернопільської області

**Інструкція
з охорони праці №105**

**Інструкція
з охорони праці №105 при роботі з бензопилою**

Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради

*Наказ директора Новосільського ліцею
імені Мирона Зарицького
Скориківської сільської ради
від 22.01.2025 №11-агп*

Інструкція з охорони праці №105 при роботі з бензопилою

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з охорони праці при роботі з бензопилою розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-XII) в редакції від 20.01.2018 р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 01 вересня 2017 року, з урахуванням «Правил охорони праці під час проведення робіт з видалення дерев і пеньків у населених пунктах України», затвердженими наказом Державного комітету України по житлово-комунальному господарству від 30.11.1995 р. № 51 в редакції від 17.06.2014 р.

1.2. Дана інструкція з охорони праці при роботі з бензопилою поширюється на всіх працівників загальноосвітнього закладу, що використовують в роботі бензопилу.

1.3. До роботи з ланцюговою бензопилою допускаються робітники, які досягли 18 років, вивчили цю інструкцію і пройшли інструктаж з оформленням в журналі інструктажу на робочому місці, медичну комісію, мають відповідну спеціальну підготовку.

1.4.

- гілки, які відлітають в процесі роботи;
- ріжучий ланцюг;
- підвищена вібрація;
- вихлопні гази.

1.5.

- пристрій, принцип експлуатації ланцюгової бензопили;
- основні види і принципи неполадок даного інструменту, і способи їх усунення;
- безпечне використання ланцюгової бензопили в період виконання роботи;
- що значить ефект віддачі і до яких наслідків він може привести;
- порядок заправки бензопили паливом;
- послідовність мастила ланцюга;
- коли необхідно змінювати пильний механізм внаслідок зносу;
- порядок заточування і регулювання висоти обмежувача різання, вміння регулювати натяг ланцюга;
- вимоги цієї інструкції, правила пожежної безпеки, надання першої долікарської допомоги потерпілим.

1.6.

- захисні штани з захистом від порізів;
- шолом з захисними навушниками;
- окуляри захисні або маску захисну;
- спеціальні захисні рукавиці;
- захисні чоботи з металевою вставкою і підошвою, яка не ковзає;
- обов'язково потрібно мати при роботі з бензопилою переносну аптечку.

1.7. Заборонено користуватися бензопилою з пошкодженими елементами захисту.

1.8. Роботи з бензопилою проводяться тільки у світлий час доби. Забороняється працювати під час грози і дощу, сильного снігопаду, в ожеледь, у тумані та при швидкості вітру понад 3 м/сек.

1.9.

- правил пожежної безпеки при заправці і роботі з бензопилою;
- порядок перевірки бензопили перед початком виконання роботи і її щоденне профілактичне обслуговування.

1.10. Про всі помічені несправності в інструменті працівник повинен повідомити безпосередньо заступнику керівника установи (завгоспу) і до їх ліквідації до роботи не приступати.

1.11. Про кожний нещасний випадок під час роботи із застосуванням бензопили потерпілий або очевидець негайно повинен довести до відома керівника установи (при відсутності, іншій посадовій особі), надати першу допомогу потерпілому і доставити його до медичного пункту.

1.12. Знання та дотримання всіх вимог даної інструкції з охорони праці при роботі з бензопилою є обов'язком працівника, який виконує роботу з використанням бензопили, а їх порушення тягне за собою відповідальність, встановлену законодавством України.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Одягти і ретельно застебнути встановлений за нормами спецодяг та взуття, підготувати інші засоби індивідуального захисту.

2.2. Захистити зону роботи, вивісити попереджувальний плакат, забезпечити робоче місце первинними засобами пожежогасіння.

2.3. Якщо ланцюг відсутній, надіти і натягнути пиляльний ланцюг.

2.4.

- справність ланцюгової бензопили і міцність кріплення її частин;
- надійність ланцюга і рукоятки гальма ланцюга;
- справність блокувального важеля керування двигуном;
- справність уловлювача ланцюга в разі його розриву;
- захисного елемента правої руки;
- системи придушення вібрації;
- справність вимикача, глушника.

2.5. Заправити пилу бензином. Під час заправки паливом забороняється використовувати відкритий вогонь. Після закінчення заправки потрібно надійно затягнути кришку.

2.6. Перед включенням двигуна ланцюгової бензопили обов'язково перенесіть його від місця заправки, дайте трохи попрацювати двигуну на холостих обертах.

2.7. Озирнутися, щоб поруч з робочим місцем не знаходилися сторонні люди або тварини.

2.8. При використанні нового пиляльного ланцюга, перевірити її без пиляння на різних режимах роботи двигуна.

2.9. Пробним пилянням упевнитися в правильності заточення пиляльного ланцюга і справній роботі самої бензопили.

2.10. Після зупинки двигуна (якщо є необхідність) відрегулювати натяг ланцюга.

2.11. При виявленні під час огляду і пробного пиляння неполадок і неможливості їх усунення своїми силами необхідно доповісти заступнику керівника з адміністративно-господарської частини (завгоспу). Працювати пошкодженим інструментом не дозволяється.

3. Вимоги безпеки під час роботи з бензопилою

3.1. Після огляду, упевнившись у справності бензопили, відсутності людей і тварин, дозволяється приступати до різання.

3.2. Наводити різучу частину необхідно плавно, без різких ривків і ударів щоб уникнути відскакування різучої частини інструменту.

3.3. Завжди потрібно міцно тримати пилку правою рукою за задню ручку і лівою за передню.

3.4. Щільно обхоплюйте ручки пилки всією долонею. Повинно використовувати цей захват незалежно від того «правша» людина або «лівша». Такий захват знизить ефект віддачі і тримає пилу під систематичним контролем.

3.5.

- дивитися, щоб пильне полотно не виявилось затиснутим у стовбурі;
- стежити, щоб колода не розкололася;

- стежити, щоб ланцюг не торкався ґрунту або будь-який інший об'єкт безпосередньо в процесі пиляння або після;
- оглянути, чи є ризик віддачі;
- чи не впливають створені умови на Вашу безпеку.

3.6.

- передавати будь-кому управління бензопилою під час зміни;
- виконувати робочий процес бензопилою з тупим ланцюгом;
- проводити ремонт і заправку паливом при включеному двигуні;
- охолоджувати двигун бензопили, використовуючи воду або сніг;
- застосовувати масу свого тіла для додаткового тиску на пилку;
- підставляти ногу під провисаючі частини оброблюваного дерева;
- працювати бензопилою в темний час доби.

3.7. Найчастіше віддача відбувається при обрізанні сучків. Завжди потрібно перебувати в стійкому положенні і передбачати, щоб не виникало причин, які змусили б вас похитнутися або втратити рівновагу.

3.8. При обрізанні сучків слідувати правилу ковзання і опори пили об стовбур. Для стійкого положення ступні ніг розташувати на відстані 30-40 см одна від одної і 10-12 см від стовбура під час обрізання верхніх і бічних гілок. Не змінювати положення ніг до закінчення робочого періоду, якщо пильна шина не знаходиться на протилежній стороні стовбура, а корпус пилки не спирається об стовбур дерева.

3.9. Неуважність може дати результат, якщо зона віддачі шини раптово торкнулася гілки, найближчого дерева чи іншого предмета.

3.10. Не піднімайте пилу при виконанні роботи вище рівня плечей і не різати кінчиком пильного полотна, що не дозволяється працювати однією рукою.

3.11. Необхідно особливо бути уважним при різанні верхньою кромкою пильного полотна, тобто при пилянні з нижньої сторони предмета. У таких випадках можливе виникнення поштовху. В такий момент ланцюг прагне виштовхнути пилку убік. Тому в цей момент потрібно прикладати достатнє протидіюче зусилля.

3.12. Не користуйтеся бензопилою, якщо ви втомилися або при поганому самопочутті.

3.13. Необхідно бути уважним при обрізанні дрібних сучків, так як вони можуть бути захоплені ланцюгом і відкинуті у Вашу сторону, що може привести до дуже серйозного травмування.

3.14. Будьте максимально обережні при пилянні колод, які знаходяться під навантаженням або в напрузі. Колода може несподівано повернутися в своє природне положення, що може привести до втрати контролю ситуації і серйозних наслідків.

3.15. При пилянні потрібно завжди працювати на повному газі.

3.16. Після кожного розрізу необхідно знизити обороти холостого ходу.

3.17. Для зрізання дерева потрібно вибрати той напрямок, який найбільш зручний для подальшої обрізки сучків і оброблення. Можна повалити дерево на землю, де можна безпечно стояти та рухатися.

3.18. Необхідно бути обережним, щоб під час падіння дерева, вас не вдарило розколотим деревом або сухими суками.

3.19. Щоб повалити дерево роблять три розрізи. Спочатку робляться вирізи, які складаються з верхнього і нижнього розрізу. Після чого робиться надріз.

3.20. Виконуйте тільки ту роботу, яка доручена заступником керівника з адміністративно-господарської частини (завгоспом).

3.21. Якщо необхідно перенести пилку, то потрібно вимкнути двигун і заблокувати ланцюг за допомогою гальма.

3.22. Забороняється порушувати вимоги цієї інструкції, а також вимоги пожежної безпеки.

3.23. Забороняється направляти пилу вниз при працюючому двигуні, і поки не вимкнене гальмо ланцюга.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1.

- очистити бензопилу зовні від залишків деревини;

- прочистити гальмо ланцюга;
- прочистити повітряний фільтр;
- перевірити роботу стартера і його шнур на предмет зносу або наявності пошкоджень;
- перевірити справну роботу вимикача;
- прочистити свічку запалювання інструменту;
- прочистити охолоджуючі ребра циліндра;
- прочистити або замінити сітку глушника;
- перевернути пильне полотно.
- перевірте затягування всіх гайок і болтів на бензопилі.

4.2. Помістити бензопилу на відведене місце для зберігання.

4.3. Зняти спецодяг, добре вимити обличчя і руки теплою водою з милом.

4.4. Про всі виявлені недоліки в роботі бензопили та вжиті заходи повідомити заступнику директора з адміністративно-господарської частини (завгоспу).

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1.

- зупинити роботу двигуна;
- не пробуйте витягнути ланцюгову пилку, так можна пошкодити ланцюг, якщо пилка раптово вискочить;
- використовуйте який-небудь важіль для того, щоб розвести пропил і витягти ланцюгову пилку.

5.2.

- вимкнути двигун бензопили;
- при запаленні накрити щільною тканиною або скористатися вогнегасником;
- при поширенні осередку загоряння, попередити людей, які знаходяться поруч, про пожежу, викликати пожежну охорону за номером телефону 101, довести до відома керівника.

5.3. При отриманні травми в процесі роботи з бензопилою звернутися в медпункт або викликати швидку медичну допомогу, довести до відома заступника керівника з адміністративно-господарської частини (завгоспа), а при його відсутності на робочому місці - іншій посадовій особі.

5.4. У разі опіків, отруєнь, поранень, переломів, уражень електрострумом та інших нещасних випадків необхідно надати першу допомогу потерпілому, звернутися з ним в медпункт, за необхідності, викликати швидку допомогу.

5.5. У разі виникнення в процесі роботи аварійних ситуацій (падіння частини дерева на діючі лінії електромереж, обрив електричного дроту, пожежа тощо) роботи слід негайно припинити до прибуття експлуатаційного персоналу електромереж, місця обриву дроту огородити сигнальними знаками і заборонити наближатися до місця аварії на відстань ближче 10 м.

Завідувач господарством _____

З інструкцією ознайомлений (а)

_____ «__» _____ 20__ р.

Міністерство освіти і науки України
Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради Тернопільської області

**Інструкція
з охорони праці №106**

**Інструкція
з охорони праці №106 для секретаря**

Новосільський ліцей ім.М. Зарицького
Скориківської сільської ради

*Наказ директора Новосільського ліцею
імені Мирона Зарицького
Скориківської сільської ради
від 22.01.2025 №11-агп*

Інструкція з охорони праці №106 для секретаря

1. Загальні положення безпеки і охорони праці для секретаря

1.1. Інструкція з охорони праці для секретаря розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-XII) в редакції від 20.01.2018 р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 01 вересня 2017 року, з урахуванням «Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу» ДСанПіН 5.5.2.008-01, затверджених постановою Головного санітарного лікаря України від 14.08.2001 р. № 63 і погоджених Міністерством освіти і науки України від 05.06.2001 р.

1.2. Інструкція з охорони праці розроблена для секретаря загальноосвітнього навчального закладу.

1.3. Робочим місцем секретаря ліцею є приймальня директора установи. Приймальня обладнана комп'ютером, принтером, ксероксом, столом, стільцями для прийому відвідувачів, шафами і сейфом для зберігання трудових книжок працівників ліцею, особистих справ педагогічних працівників, технічного персоналу і для зберігання іншої документації.

1.4. До роботи секретаря-діловода допускаються особи за наявності професійної або середньої (вищої) освіти, наявності медичної книжки з допуском до роботи.

1.5. Секретар регулярно, 1 раз на рік, проходить обов'язковий медичний профілактичний огляд.

1.6. Секретар директора при прийомі на роботу повинен пройти вступний інструктаж і інструктаж з охорони праці для секретаря під час роботи, що фіксується у відповідних журналах обліку проведення інструктажів з питань охорони.

1.7. Секретар установи повинен знати посадову інструкцію секретаря керівника ліцею і строго дотримуватися всіх її положень, вимог та правил.

1.8. Секретар повинен бути ознайомлений із Статутом ліцею, правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором.

1.9. Основними шкідливими і небезпечними для здоров'я чинниками при роботі секретаря в приймальні директора є: наявність комп'ютера з кабелями електроенергії напругою 220 вольт, вплив електромагнітного поля системного блоку і монітора комп'ютера.

1.10.

- підвищений рівень шуму на робочому місці;
- підвищене значення напруги в електричній мережі, замкнення якої може пройти через тіло людини;
- підвищений рівень статичного електропостачання;
- підвищений рівень електромагнітного випромінювання;
- підвищена напруга електричного поля;
- несприятливі умови освітлення.

- фізичні навантаження статичної та динамічної дії;
- нервово - психічні навантаження.

1.11. Співробітник, який допустив невиконання або порушення цієї інструкції з охорони праці для секретаря ліцею, притягується до дисциплінарної відповідальності відповідно до Статуту, Правил внутрішнього трудового розпорядку, трудового законодавства України і, при необхідності, проходить позачергову перевірку знань встановлених норм і правил охорони праці.

1.12. Секретар повинен пройти навчання і мати навички надання першої допомоги постраждалим, знати порядок дій у разі виникнення пожежі чи іншої НС і евакуації.

2. Вимоги безпеки для секретаря перед початком роботи

2.1. Перед початком роботи секретар перевіряє цілісність замків на дверях, шафах, сейфі, цілісність вікон, візуально визначає справність освітлювальних приладів, вимикачів, електричної проводки,

справність обладнання.

2.2. Перед початком роботи секретарю необхідно включити повністю освітлення в робочому кабінеті і переконатися в справній роботі всіх світильників. Найменша освітленість робочого місця повинна становити: при люмінесцентних лампах - не менше 300 лк (20 Вт/кв.м).

2.3. Упевнитися, що комутаційні коробки закриті, електричні розетки і вимикачі без пошкоджень (тріщин і відколів), а також без оголених контактів.

2.4. Для запобігання отримання електротравми, секретарю забороняється самостійно усувати виявлені порушення електробезпеки.

2.5. Упевнитися в наявності первинних засобів пожежогасіння та терміну їх придатності, в наявності аптечки першої допомоги та укомплектованості усіма необхідними медикаментами.

2.6. Провести огляд санітарного стану кабінету і провітрити його. Приготувати для роботи необхідний матеріал і обладнання.

2.7. Провести перевірку працездатності ПК, впевнитися в справності електричного обладнання, оргтехніки в робочому кабінеті.

2.8. Переконатися в безпеці робочого місця, перевірити на стійкість і справність меблі, переконатися в стійкості документів, які знаходяться згрупованому вигляді, а також перевірити наявність у необхідній кількості та справність канцелярського приладдя.

2.9. Відрегулювати і зафіксувати висоту крісла, зручний для себе уклін його спини.

2.10. Упевнитися, що температура повітря в приміщенні відповідає необхідним санітарним нормам.

2.11. При виявленні недоліків в роботі обладнання або наявності зламаних меблів, повідомити заступнику директора з адміністративно-господарської частини (завгоспу) і не використовувати дане обладнання і меблі в приміщенні до повного усунення всіх виявлених недоліків.

3. Вимоги безпеки під час роботи секретаря

3.1. Протягом робочого часу, секретар повинен дотримувати своє робоче місце в прийнятній чистоті й порядку.

3.2. Під час роботи за комп'ютером, з принтером та ксероксом секретар дотримується правил експлуатації технологічного обладнання. В процесі роботи дотримується режимів праці і відпочинку.

3.3. Виконуючи роботу, не допускає застосування несправного електричного освітлення, не робочого персонального комп'ютера, принтера, ксерокса, іншого електричного обладнання, що знаходиться в робочому кабінеті.

3.4. Щоденне вологе прибирання в приймальні директора проводиться у відсутності секретаря та учнів.

3.5. При виконанні своєї роботи секретар дотримується всіх санітарно-гігієнічних норм і правил особистої гігієни.

3.6. У разі несправності робочого обладнання або відключення освітлення секретар припиняє свою роботу і вимикає все обладнання.

3.7. ліцею

- не підключати до електричної мережі і не відключати від неї комп'ютерне обладнання, оргтехніку, прилади мокрими або вологими руками;
- дотримуватися послідовності включення і виключення комп'ютера та оргтехніки;
- не розташовувати на обладнанні папір, речі, інші предмети;
- не залишати включеними в електричну мережу без нагляду комп'ютерне обладнання, мультимедійний проектор, принтер, іншу оргтехніку.

3.8.

- не включати в електричну мережу і не відключати від неї обладнання мокрими або вологими руками;
- дотримуватися порядку підключення і відключення комп'ютера, принтера, оргтехніки;
- не залишати підключене до електроживлення обладнання без контролю.

3.9. Не використовувати в приміщенні кабінету електронагрівальні прилади: кип'ятильники, плитки, електрочайники, плойки, несертифіковані подовжувачі і т.ін.

3.10. В процесі виконання посадових обов'язків дотримуватися вимог даної інструкції з охорони праці для секретаря та заходів протипожежної безпеки.

3.11. Якщо під час роботи стався нещасний випадок або працівник відчув нездужання і погіршення стану здоров'я, він повідомляє про це директору ліцею, інженеру з охорони праці.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи секретаря.

4.1. Після закінчення роботи секретар повністю відключає електричні прилади, персональний комп'ютер, принтер.

4.2. Прибирає робоче місце від непотрібних або використаних предметів.

4.3. Після закінчення роботи забезпечує дотримання санітарних норм і дотримується правил особистої гігієни.

4.4. Перевіряє наявність первинних засобів пожежогасіння. При закінченні терміну експлуатації вогнегасника необхідно передати його особі, відповідальній за пожежну безпеку в школі, для подальшої перезарядки. Встановити в приміщенні новий вогнегасник.

4.5. Впевнитися в протипожежній безпеці приміщення, вимкнути освітлення і закрити кабінет на ключ.

4.6. Про всі недоліки, помічені під час роботи, доповісти заступнику директора з адміністративно-господарської роботи загальноосвітнього закладу (при відсутності – іншій посадовій особі).

5. Вимоги безпеки для секретаря в аварійних ситуаціях

5.1.

- повідомити адміністрацію, директору;
- повідомити в службу пожежної охорони за тел. 101;
- вжити невідкладних заходів щодо евакуації учнів з приміщення;
- відключити електромережу і по можливості винести найбільш важливу документацію.

5.2. Не починати роботу в разі поганого самопочуття або раптової хвороби.

5.3. При виникненні аварійних ситуацій (прорив водопровідної системи або системи опалення) доповісти про подію заступнику директора з адміністративно-господарської частини (при відсутності - іншій посадовій особі) і далі діяти згідно з отриманими вказівками.

5.4. При виникненні неполадок в роботі електрообладнання, появи іскор, диму і запаху гару негайно відключити обладнання від електричної мережі і доповісти про це заступнику директора з адміністративно-господарської частини (завгоспа). Роботу можна продовжувати тільки після усунення виниклих неполадок.

5.5. В разі виникнення пожежі необхідно в першу чергу евакуювати співробітників, відвідувачів, учнів з приймальні (керуючись планом евакуації з приміщення) в безпечне місце, задіяти систему оповіщення про пожежу, повідомити в пожежну службу за телефоном 101, доповісти адміністрації ліцею. При відсутності явної загрози життю приступити до гасіння місця займання за допомогою первинних засобів пожежогасіння.

5.6. У разі отримання травми покликати на допомогу, скористатися аптечкою першої допомоги, звернутися за медичною допомогою в медпункт загальноосвітнього закладу і довести до відома директора ліцею (при відсутності - іншій посадовій особі).

5.7. У разі отримання травми іншою особою, надати потерпілому першу допомогу, викликати шкільну медсестру (або доставити потерпілого в медпункт), в разі необхідності, викликати швидку медичну допомогу, доповісти про те, що трапилося директору ліцею (при відсутності - іншій посадовій особі).

5.8. У разі загрози або виникнення місця небезпечного впливу техногенного характеру діяти відповідно до Плану евакуації, інструкції про порядок дій у разі загрози та виникнення НС техногенного характеру.

Завідувач господарством _____

З інструкцією ознайомлений (а)

_____ «__» _____ 20__р.
